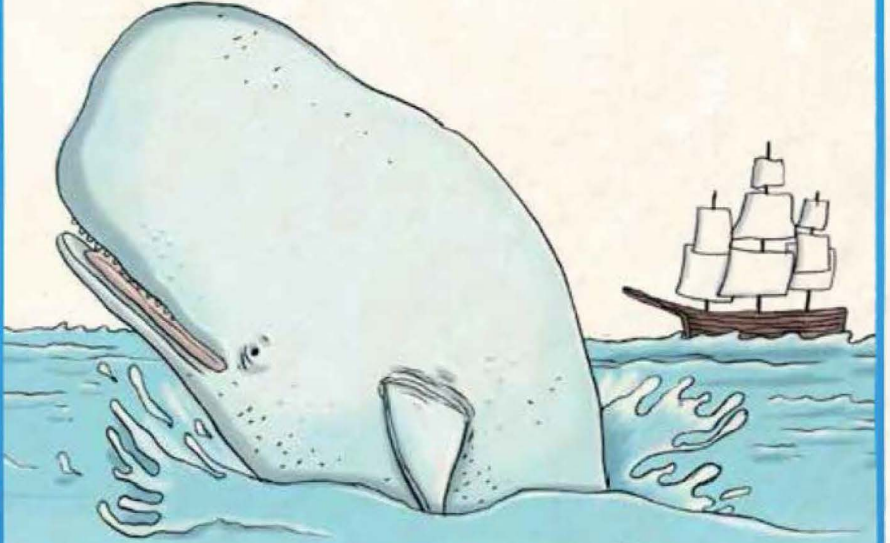

Dünya Klasikleri

Moby Dick

Herman Melville

Dünya Klasikleri – 20

Moby Dick

Herman Melville

Çeviren
İ. Ünar Özmen

MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2207 sayılı Tebliğler
Dergisi'nde yayınlanan kararı ile ilkokul ve ortaokul
öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

Moby Dick

Erdem Yayın Grubu: 52
Erdem Çocuk: 52
ISBN: 978-975-501-053-3

Genel Yayın Yönetmeni
Melike Günyüz

Yazan
Herman Melville

Ceviren
İ. Ünar Özmen

Resimleyen
Mert Tugen

Görsel Yapım

© 2013, Elma Basını Yayın ve İletişim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah. Hallıcalı Cad. No: 162/7
Sefalöy/İstanbul T: 0212 697 30 30
Matbaa Sertifika Numarası: 12058

13. Basım: İstanbul, 2019

Baskı: Elma Basını Yayın ve İletişim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah. Hallıcalı Cad. No: 162/7
Sefalöy/İstanbul T: 0212 697 30 30
Matbaa Sertifika Numarası: 12058

ERDEM YAYINLARI TİC. A.Ş.
Başak Mah. Mevlana Celaleddini Rumi Cad. No: 26
Bodrum Kat: 34480 Başakşehir / İstanbul
T: 0212 486 34 00 F: 0212 486 34 01
bilgi@erdemyayinlari.com.tr www.erdemyayinlari.com.tr
Yayıncı Sertifika Numarası: 40018

Bu kitabın sahibi:

Ön Söz

Bir toplum kültürünü, kendi tarihi içinde biriktirdiği ve nesilden nesile aktardığı değerlerden oluşturur. Kültür yaşayan, gelişen ve etkileşen bir oluşumdur. Bu sebeple diğer kültürlerle sıkı bir etkileşim içindedir. Bütün kültürler birbirlerinden ilham alıp beslenirler. İşte klasikler de bu beslenmenin en önemli göstergesidir.

Evrensel kültürün ortak paydası olan Batı klasiklerini çocuklarımızla buluşturmak amacıyla, orijinal dilinden sadeleştirerek yirmi beş eserden oluşan bir seçki hazırladık. Heyecanlı, duygulu, şaşırtıcı pek çok maceranın yer aldığı bu seçkinin, klasikler için iyi bir rehber olmasını ümit ediyoruz.

Okyanusa Doğru

Benim adım Ishmael. Birkaç yıl önce cebimde kendime yetecek kadar param ve limanda ilgimi çekecek bir iş yoktu. Gemilere binip dünyanın denizlerini bir göreyim diye düşündüm. Canımın sıkıldığı zamanlarda kendimi hareketlendirmek için böyle yaparım. Bir gemiye bindim. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Herhangi bir zamanda, ne iş yaparsa yapsın, hemen her erkek bir gemiyle okyanuslara doğru açıldığında, aynı duyguları hisseder.

Ben gemiyle denize açıldığım da tayfalık yaparım. Dönüşte bana çalışmamın karşılığında para verirler. Şimdiye kadar genellikle ticaret gemilerinde çalışmışım. Bu kez bir balina gemisiyle gitmeyi kafama koymuştum. Büyük balinalar merakımı uyandırmıştı. Balinaların koca gövdeleriyle gezindiği hırçın ve engin denizler, avcılığın tehlikeleri, balinaların

uzaktan görünüşleri gitmeye karar vermeme sebep oldu. Yanıma birkaç giyecek eşya alarak, Pasifik Okyanusu'nda Keyp Horn'a doğru yola çıktım.

Bir cumartesi akşamı Atlantik kıyısında insanların çoğunun balina avcılığı yaptığı New Bedford'a vardığımda, Nentakıt Adası'na giden yolcu gemisinin kalkmış olduğunu öğrenince üzüldüm. Bir Nentakıt gemisine binmeye kararlıydim ve pazartesi gününden önce adaya gitmek imkânsızdı. Oldukça soğuk ve fırtınalı bir geceydi. Etrafta kimseler yoktu. Cebimde az bir para vardı. Kendi kendime, "Kalacak bir yere gidersen fiyatını sormayı unutma." dedim. Gecenin bu saatinde sokaklar bomboştu ve iki tarafta evler yerine, kara duvarlar görünüyordu. Limandan az ötede ışıklı bir yere geldim ve binaya baktım. Kapının üstünde sallanan levhada buranın han olduğu yazıyordu. İçeri girdim. Kendimi eski bir gemideki gibi loş, alçak tavanlı bir holde buldum. İleride tepeden gelen ışıklarla ve yerdeki tahta döşemeyle gemiye benzeyen oturma salonu vardı. Hancıdan bir oda istedim fakat hanın tamamen dolu olduğunu söyledi. Tek bir yatak yoktu.

Hancı:

- Ama dur bakayım, bir zıpkıncının yatağını paylaşmaya itiraz etmezsin, değil mi, dedi. Yanılmıyorsam sen de balina avına gidiyorsun.

Hancıya, kimsenin yatağını paylaşmaktan hoşlanmadığımı ama eğer zıpkıncı temiz ve nazik biriyse böyle soğuk bir havada ve yabancı bir şehirde dolaşmak yerine bu teklifi kabul bile edeceğimi söyledim.

Hancı:

- Sanırım öyle birisi, dedi. Tamam, şimdi bir yere otur, akşam yemeği ister misin?

Gece geç saatlerde öteki adamların hana gelip odalarına çıkmasına rağmen benim oda arkadaşım görünmedi.

- Hancı, dedim. Bu ne biçim adam, her zaman böyle geç mi gelir?

Hancı gülümsedi.

- Hayır, dedi. Genellikle erkencidir ama ne oldu bilmiyorum, belki kafasını satamamıştır.

- Kafasını mı satamamış? Neler söylüyorsun? Bu zıpkıncı kafasını satmak üzere gece şehre mi gitti demek istiyorsun?

- Evet aynen öyle, diye cevap verdi hancı. Onu satamayacağını söyledim. Çünkü çarşıda çok var.

- Ne çok var?

- Dünyada birçok kafa yok mu? Sakin ol! Sana sözünü ettiğim bu zıpkıncı güney denizlerinden yeni geldi. Oralardan birçok kurutulmuş insan kafası almış. Çok acayip şeyler, bilirsin. Zaten bir tanesi hariç hepsini sattı. Bu gece de kalan birini satmaya çalışıyor, çünkü yarın pazar, insanlar

kiliseye giderken o, sokakta insan kafası satmamalı. Geçen pazar satmaya kalkıştı fakat ona engel oldum.

İşin aslı anlaşıldı ama ben ne yapacaktım?

– Tehlikeli birine benziyor, dedim.

– Ama hesabını bana düzenli olarak öder, dedi hancı.

Sonra da vaktin çok geç olduğunu ve gidip yatmanın iyi olacağını söyledi.

Birlikte yukarı çıktık, bana küçük bir oda gösterdi. İçerisi soğuktu ve dört kişinin yan yana yatabileceği büyük bir yatak vardı.

Yatağa girdikten sonra uzun süre uyuyamadım. Sonunda koridorda sert ayak sesleri duydum. Gelen zıpkıncı olmalıydı, yani şu garip kafa satıcısı! Fakat hiç kıpırdamadan yattım ve konuşan ilk kişi olmamaya karar verdim. Yüzümü döndüğümde ne göreyim? Suratı morumsu sarı renkte kara noktalarla doluydu. Şapkasını çıkardığında şaşkınlığımdan az daha bağıracaktım. Kafasında hiç saç yoktu, yalnızca tepesinde ufak bir topuz vardı. Soyunduğunda, göğsünün, sırtının, kollarının ve bacaklarının yüzü gibi kara noktalarla kaplı olduğunu gördüm. Az sonra masadan bir Kızılderili piposu aldı. Ağzına koyduğu pipoyu lambaya uzatıp yaktı ve büyük dumanlar çıkararak üfledi. Lambayı söndürerek, dişlerinin arasındaki pipoyla yatağa atladı. Kendimi tutamadım ve bağırdım. Bana,

- Kimsin, dedi. Konuşmazsan seni öldürürüm.

- Hancı! Yetiş! Beni kurtar, diye bağırdım.

- Konuş! Kim olduğunu söyle, yoksa seni öldürürüm.

O sırada hancı elinde lambayla çıkageldi. Gülerek,

- Korkma, dedi. Kuvikuvek burada senin saçının bir teline bile zarar vermez.

- Gülme, diye bağırdım. Neden zıpkıncının böyle biri olduğunu bana söylemedin?

- Tahmin edeceğimi sandım. Onun şehirde kafa sattığını söylemedim mi? Şimdi uyumaya bak. Hey Kuvikuvek! Sen beni tanırsın, ben de seni. Bu adam seninle yatacak. Onu beğendin mi?

Kuvikuvek:

- Çok beğendim, diye cevap verdi.

Sonra öbür yana döndü. Onun da benim gibi bir insan olduğunu düşündüm. Aslında ondan korkmam gerekenden daha korkunç bir görünüşü vardı.

- İyi geceler hancı, dedim. Gidebilirsin.

Ben de öbür yanıma döndüm ve derin bir uykuya daldım.

Ertesi sabah gün ışığıyla uyandığımda, Kuvikuvek'in kolunu üstümde buldum. O da uyandı ve bir köpek gibi silkinerek yataкта doğruldu. Oraya nasıl geldiğini anlamamış gibi gözlerini ovuşturdu ve yataktan indi. Anladığım kadarıyla önce giyinip odayı bana bırakacaktı. Giyinmeye önce

şapkasından başladı, sonra çizmelerini aradı. Elbiselerini de giydikten sonra yıkanmaya başladı. İnsan önce yüzünü yıkar fakat Kuvikuvek göğsünü, kollarını ve ellerini yıkadı. Sonra yüzünü sabunladı. Tıraş bıçağını almasını beklerken o eşyalarının arasında bulunan bir zıpkını aldı. Uzun tah-ta sapını çıkardıktan sonra zıpkının oka benzeyen keskin ucunu çizmelerine sürterek bile-di sonra aynanın önüne giderek zıpkınlamaya, daha doğrusu tıraş olmaya başladı. Bir zıpkının ucunun böylesine iyi bir çelikten yapılmasına ve keskin olmasına hayret ettim. Az sonra hazırlanmıştı ve zıpkını alarak gururla odadan çıktı.

Ertesi gün ve gece Kuvikuvek'i daha iyi tanıdım. Her ne kadar yüzü çirkin, kara noktalı görünüyorsa da içindeki duygularını gizleyemiyordu. Sade ve asil bir kalbi; binlerce şeytana meydan okuyacak cesur bir ruhu vardı. Güneybatı yönünde uzak bir ada olan Rokovokoluydu. Babası bir reis, amcası da bir rahipti. Halkının daha mutlu ve iyi olmasının yollarını öğrenmek arzusuyla bir balina avı teknesine katılmıştı.

Ertesi sabah arkadaşım ile birlikte Nentakıt Adası'na yol-cu taşıyan küçük yelkenli gemiyi bulmak için limana gittik. Gemi, Akuşnet Nehri'nde yol alırken bir yanımda New Bedford kenti, sokaklarında buz tutmuş ağaçlarıyla güneşli fakat soğuk havada parılıyordu. Limanda dağ gibi yığılmış

fiçılar, dünyayı dolaşan balina gemileri, sessizce duruyordu. Ama bazılarından, yakında yola çıkacaklarını gösteren hazırlık ve çekiş sesleri geliyordu. Uzun ve tehlikeli yolculukları biter bitmez, bir ikincisi başlar, onu üçüncü yolculuk izler ve böylece sürüp gider. Bu, hayatta çalışmanın sonsuzluğudur.

Nentakıt'ta da uzun süren dolaşma ve araştırmalardan sonra "Pikvod" adlı geminin yakında üç yıl sürecek bir yolculuğa çıkacağını öğrendim. Limanda duran gemiye şöyle bir göz gezdirdikten sonra tam bize göre olduğuna karar verdim.

Oldukça küçük bir gemiydi. Dört okyanusun sakin ve hırçın denizlerinde uzun zamandan beri dolaştığı için tahatları, yaşlı bir denizcinin derisi gibi kararmıştı. Eski güvertesi düzgünlüğünü kaybetmişti. Çevresindeki eski iplerini birbirine bağlayan parmaklıkları, koca bir balinanın çene kemiğinden yapılma uzun bir sapla tutuluyordu.

Etrafıma bakındım ve gemi yöneticilerinden birini gördüm. Kuvikuvek'le birlikte sefere çıkmak istediğimizi söyledim. İşlemlerimiz yapıldı. Kaptanı nerede bulabileceğimizi sordum.

Adam bana,

- Kaptan Ahab'tan ne istiyorsun, kâğıtlarınız hazır, sefere çıkmak için imzaladınız, dedi.

- Evet ama onu mutlaka görmek istiyorum.

- Görebileceğini sanmıyorum. Ona ne oldu bilmiyorum ama evinden çıkmıyor. Bir çeşit hastalık fakat hasta gibi görünmüyor. Gerçekte o hasta değil ama iyi de değil. Tuhaf bir adamdır Kaptan Ahab. Çok konuşmaz ama konuşursa dinlemekten kendini alamazsın. Dikkat edin, Ahab kimseye benzemez. Biliyorsun, Ahab, eski zamanlarda tacı olan bir kralın adıdır.

- Ama çok da kötü bir kral, değil mi?

- Bak delikanlı, bu gemide sakın böyle konuşma. Bir daha başka bir yerde böyle söyleme. Kaptan Ahab'ı iyi tanırım. Onunla çok sefere çıktım. Nasıl biri olduğunu bilirim. İyi adamdır. Evet, hiçbir zaman çok neşeli olmamıştır. Seferde bazen akli başından gider fakat buna sebep çektiği acılardır. Bir bacağına dev bir balina kopardığından beri çok acayip biri olup çıktı. Ama bütün bunlar geçecek. Delikanlı, şunu söyleyeyim ki öfkeli, iyi bir kaptanla denize çıkmak, güler yüzlü, kötü bir kaptandan daha iyidir. Haydi, şimdilik hoşça kalın.

Birkaç gün geçti. Pıkvod gemisinde büyük bir hazırlık vardı. Eski yelkenler tamir edilirken bir yandan da yeni yelkenler getiriliyordu. Herkes gemide yaşayabilmek için ne gibi eşyalar gerektiğini biliyordu. Yataklar, saplı tencereler, bıçaklar, çatallar, havlular ve daha bir sürü şey... Balina avı, koca okyanusta alışveriş edecek dükkânlardan uzakta

üç yıl geçirmek demektir. Yük gemilerinin de böyle şeylere ihtiyacı vardır ama balina gemileri daha çok kazalarla karşı karşıyadır. Onun için gemiye yedek sandallar, direkler, ip-ler ve zıpkınlar getirdiler. Kaptanla gemi dışında her şeyin yedeği vardı.

İkinci kaptan, Nentakıtlı Starbak adında bir denizciydi. Uzun boylu, ciddi biriydi. Soğuk iklimde doğmuş olmasına karşın, sıcak iklimlere daha uygun gibiydi. Çünkü teni çok yanıktı.

Zayıftı fakat çirkin değildi. Sakin ve kararlı görünüyordu.

– Ben gemimde balinadan korkmayan bir kimse istemem, diyordu.

Bununla, en yararlı cesaret, tehlikeyi iyi tanımadır demek istiyordu. Çünkü hiç korkusu olmayan kimse bir korkaktan daha tehlikeli bir arkadaştır. Starbak, gün battıktan sonra balık avlamaktan ve onu uzun süre uğraştıran balığı avlamaktan hoşlanmaz. Çünkü Starbak, “Ben yaşamak için okyanusta balina avlamaktayım fakat balinalar yaşasın diye onlar tarafından öldürülmek istemem” diye düşünür. O, yüzlerce kişinin balinalar tarafından öldürüldüğünü iyi bilir.

Üçüncü kaptan Keyp Kodlu Stab’dı. İyi huylu, ağır hareketleri ve umursamazlığıyla biliniyordu. Piposu onun sakın olmasını sağlardı. Yataktan kalkar kalkmaz piposunu ağzına koyardı.

Dördüncü kaptanın adı Flesk'di. Kısa boylu, şişmanca, kırmızı yüzlü bir arkadaşı. Balinalara karşı kin besliyordu. Balinalar sanki onun şerefiyle oynamışlardı. Onun için bu koca yaratıkları nerede görse yok etmek istiyordu.

Bu üç kaptan; Starbak, Stab ve Flesk, önemli kişilerdi. Geleneklere göre Pikvod gemisinin üç balina sandalı onların emrindeydi. Her biri kendi zıpkıncısıyla çalışırdı ve bu üç kişi aralarında iyi anlaşırldı. İlk önce ikinci kaptan Starbak, arkadaşım Kuvikuvek'i zıpkıncısı olarak seçti.

Öteki zıpkıncı Nentakıt Adası'na komşu bir yer olan Gey Hedli Kızilderili Taştego oldu. Gey Hed'de en cesur zıpkıncılar bulunurdu. Geniş yüzü, uzun siyah saçları ve siyah parlak gözleri, onun Amerika ormanlarındaki gururlu avcılarının kanından olduğunu gösteriyordu.

Zıpkıncıların üçüncüsü Degu, kulaklarında altın halkalar asılı olan simsiyah bir yerliydi. Uzun boylu olduğu için gemi sanki onun imparatorluğuymuşçasına beyaz adamlara tepeden bakıyordu.

Nentakıt'tan ayrılalı birkaç gün geçtiği hâlde Kaptan Ahab ortalıkta görünmedi. Öteki kaptanlar sırayla nöbet alıyorlar, Ahab orada olduğu hâlde geminin tek yöneticisiymiş gibi görünüyorlardı.

Havanın bulutlu olduğu bir sabah, gemi arkadan esen rüzgârla ilerlerken görevi devraldığı bir sırada Kaptan

Ahab, güverteye çıktı. Hiç hasta gibi bir hâli yoktu. İri yapısıyla ciddi ve kararlı görünüyordu. Kır saçlarından aşağı, esmer yüzünün bir yanından boynuna doğru beyaz ince bir iz vardı. Bu iz doğduğundan beri mi vardı, yoksa bir kazada mı yaralanmıştı kimse bilmiyordu. Ahab'ın görünüşü öyle dikkat çekiciydi ki ilk anda bacağının takma olduğunu anlayamadım. Daha önce bu bacağının bir balinanın çene kemiğinden yapılmış olduğunu duymuştum. Duruşuna hayret ettim. Pikvod'un ana direğini tutan iplerin yanında güvertenin her iki yanında yere delikler oyulmuştu. Takma bacağını bu deliklerden birine sokarak ve bir eliyle ipleri tutarak duruyordu ve uzaklara doğru bakıyordu. Ne kadar arzulu olduğu, azmi ve gücü, korkusuz ve kıpırdamayan görünüşünden okunuyordu. O sabahtan sonra her gün görünmeye başladı. Bazen balina kemiğinden beyaz takma bacağıyla duruyor, bazen güvertede durmadan dolaşıyordu.

Günler geçti, kar ve buz geride kaldı. Pikvod artık okyanusun ortasında, parlak güneşin altında yol alıyordu. Geminin üç direğinin tepesinde üç gözcü, gün doğuşundan batışına kadar bekliyordu. Gemiciler, iki saatte bir nöbet değiştirerek dümen tutuyorlardı. Ilık havalarda, otuz metre yükseklikteki direk tepesinde rüzgâr yollarını hafif hafif yalıyor, engin denizin maviliği onları düşüncelere daldırıyordu. Kısacası olaysız ve sakin geçen zaman insanı alıp

götürüyordu. Gazete okumuyorsunuz, haber almıyorsunuz, evdeki problemler yok. Ne parayı düşünüyorsunuz ne de yemekte ne yiyeceğinizi. Üç yıl boyunca yiyeceklerimiz fıçılarının içinde duruyor ve hiç değişmiyor. Güneye doğru giden böyle bir balina gemisinde üç dört yıl süren hayat boyunca direğin tepesinde geçirdiğimiz saatleri birbirine eklerseniz, birkaç ay tutar. Söylemeliyim ki ben direğin tepesinde etrafı çok iyi gözleyemiyorum. Böyle yüksek bir yerde kendimle baş başa, düşünecek o kadar çok şey varken emirlere nasıl uyabilirdim. Balina gemilerinde, "Her zaman etrafı çok iyi gözle ve bağır." derler.

Bir gün Kaptan Ahab, her zamankinden daha fazla düşüncelere dalmış, güvertede yürüyordu. Her akşam günbatımına yakın parmaklıkların yanında olurdu. O akşam da oradaydı ve takma bacağı yerdeki deliğe yerleştirerek bir eliyle ipi tuttu. Starbak'a bütün herkesi çağırmasını emretti.

Denizde çok önemli durumlar dışında çok seyrek verilen bu emir karşısında şaşırان birinci kaptan:

- Efendim, dedi. Herkesi buraya toplayacağım. Hey, direğin tepesindekiler aşağı gelin!

Gemideki herkes toplanınca kaptan bağırđı.

- Bir balina görünce ne yaparsınız?

Hepsi birden,

- İşte su fişkırtıyor diye bağırırız, dediler.

- Güzel. Şu elimdeki İspanyol altınını görüyor musunuz? Starbak şu çekici ver.

İkinci kaptan çekici getirirken Ahab konuşmaksızın, altın parayı ceketine sürerek parlatıyordu. Starbak'tan çekici alıp ana direğe doğru yürüdü.

Bir elinde çekici öteki elinde altını göstererek, yüksek sesle konuştu:

- Aranızda kim çenesi kıvrık, yüzgecinde üç delik olan, beyaz başlı bir balınayı görüp haber verirse bu altını alacak!

Gemiciler:

- Yaşasın! Yaşasın, diye bağırarak şapkalarını salladılar. Ahab altını direğe çiviledi.

Çekici yere atarken Kaptan Ahab:

- Unutmayın bu beyaz bir balınadır, dedi. Onu iyi göz-
leyin çocuklar, görür görmez bağırıp haber verin.

Taştego, Degu ve Kuvikuvek öteki gemicilerden daha ilgili ve şaşkın baktılar. Kıvrık çeneli balina sözü onlara bir olayı hatırlatmıştı sanki.

- Kaptan Ahab, diye seslendi Taştego. Bu beyaz balina Moby Dick olmalı.

- Moby Dick, diye bağırdı kaptan. Öyleyse sen bu balınayı tanıyorsun? Evet, bacağımı alıp götüren Moby Dick'ti. Benim takma bacakla yürümeme o sebep oldu. O lanet olası balina beni ömrümün sonuna kadar böyle yaşamaya

mahkûm etti. Dünyanın bütün denizlerinde arayıp bulacağım onu. Tabi bulmaktan ümidimi kesene kadar. Sizin burada olmanızın sebebi budur. Onu bulmak ve kanını akıtmak. Ne diyorsunuz? Anlaştık mı?

Gemiciler:

– Başüstüne kaptan, diyerek heyecanlı kaptana yaklaştılar.

Moby Dick için keskin bir bakış ve keskin bir zıpkın.

– Tanrı sizi korusun, çocuklar. Fakat Starbak, bu ne asık yüz? Beyaz balınayı kovalayamayacak mısınız? Moby Dick için hazırlanmadın mı?

– Kaptan Ahab, ben hazırım hatta çalışırken gelirse ölüme bile hazırım ama ben buraya balina avlamak için geldim. Kaptanın öcünü almak için değil. Eğer öcünü alırsan bu sana kaç fiçı yağ vermiş olacak? Bizim Nentakıt çarşısında çok para etmeyecek. Düşüncesi olmayan bir hayvandan öç almayı istemek, Tanrı'ya karşı gelmek demektir.

– Benimle böyle konuşma, eğer güneş bana hakaret etseydi, onu bile vururdum. Balınaya olan nefretimden memnunum!

Bunun üzerine Starbak hafif bir sesle,

– Tanrı beni, hepimizi korusun, dedi.

Ahab'ın aradığı öç, sanki benim öcümdü. Bu katil hayvanın öyküsünü öğrenmiştim. Ben ve ötekiler ona karşı öç

almaya ant içmiştik. Beyaz balinanın varlığını bütün balıklar bilmiyordu. Pek azı onu görmüştü ve onunla mücadele etmişti. Okyanuslarda birçok balina gemisi serüvenlerle karşılaşarak dolaşırlar ama çoğu zaman bir yıl geçtiği hâlde bir başka gemiye rastlamazlar. Moby Dick'i gören bazıları hemen onu avlamak için korkusuzca sandallarını indirmişlerdi. Fakat birbirini izleyen kol kırılması, bacak kopması, ölüm gibi kazalar birçok avcının cesaretini kırmıştı.

Balinacılar denizde şaşırtıcı olaylarla her zaman yüz yüze geldiklerinden acayip hikâyelere öteki denizcilerden daha kolay inanırlar. Bazılarının inandığı korku verici söylentilerden biri de Kaptan Ahab'ın Moby Dick'le dünyanın çeşitli denizlerinde aynı zamanda karşılaşmış olması. Bu olay gerçekte sebepsiz değildir. Çünkü denizlerdeki akıntıların haritası henüz çıkarılmadığından balinanın denizin altındayken geçtiği yollar avcılar tarafından hâlâ bilinmiyor. Zaman zaman merak uyandıran söylentiler de olmuştur. Özellikle onun derinlere daldığı zaman büyük bir hızla uzaklara gittiği gizli yollar hakkında söylentiler vardır. Pasifik'te yakalanan bazı balinaların üzerinde Grinland denizlerinde avcılarının attığı zıpkınlar bulunduğu bilinmektedir. Bazı balinacılar hayallerinde daha da ileriye giderek, Moby Dick'in aynı zamanda iki ayrı yerde bulunamayacağını fakat onun ölümsüz bir yaratık olduğu için üzerine yağmur gibi zıpkın yağsa

bile hiç incinmeden yüzüp gideceğini söylemişlerdir. Bu söylentiler olmasa da o hayvan olağanüstü gücüyle hayallerde yer alıyordu. Onu öteki balinalardan ayıran yalnızca koca gövdesi değil, sadece onda bulunan beyaz kafası ve yüksek, yuvarlak sırtıydı. Onu uzak mesafelerden ele veren işte bu özellikleriydi.

Balinayı bu kadar korkunç yapan aslında ne olağanüstü büyüklüğüydü ne tuhaf rengi ne de kıvrık alt çenesiydi. Saldırılarında her zaman gösterdiği şeytanca kurnazlığıydı. Korku içindeki avcılarının önünde yüzerken birden dönüp onlara doğru gelerek ya sandallarına vurup parçaladığı ya da onları gemilerine kaçırdığı birçok kez görülmüştü.

Bir kaptan, üç sandalı birden parçalanmış, etrafında kürekler ve adamları denizin içinde dağılmışken bıçağını çekmiş ve balinaya rastgele sallamıştı. Bu Kaptan Ahab'dı. Birden dalarak kıvrık çenesiyle sanki ot biçer gibi bir bacağını ısırp kesen de Moby Dick'ti. Bu korkunç savaştan beri Ahab, balinadan öç almak için çılgınca bir arzu duyuyordu. Artık onu bela olarak görüyordu. Aylarca süren limana dönüş yolculuğunda kamarasında yatarken yaralı vücudu ve hasta ruhunun acısı onu çılgına çevirmişti. Âdem'den bu yana insanların hissettiği bütün öfke ve nefreti balinanın beyaz sırtına yüklemişti. Çılgınlığı geçip sakın fakat solgun olarak mutlu gün ışığına ve havaya kavuşunca yine kaptan

olarak emir vermeye başladı. Ama kızgınlığı hâlâ sürüyordu. Kuralları akla uygundu ama amacı delicesineydi. O, tek bir amaçla, beyaz balınayı avlamak için bu sefere çıkmıştı. Eğer geminin sahipleri, onun içinde saklı olanın yarısını bile tahmin etselerdi, böyle şeytanca düşünen bir kaptandan gemiyi hemen geri alırlardı.

Artık kızgın tayfaların başında, engin denizlerde lanetlerle bir balina kovalayan, gri saçlı, yaşlı bir adam vardı. Onların ruhlarını hangi kötü ruh ele geçirmişti? Kaptanın kini onların da kinydi. Ben de onlar gibi davrandım, bu balinayla savaşma isteği duydum ve hayvanı en öldürücü bir bela olarak gördüm.

– Şşşt! Sesi duydun mu Kabako?

* * *

Mehtaplı bir gece yarısıydı. Gemiciler, güvertede duran büyük içme suyu fiçilerinden birinin önünde dizilmişler, su kovalarını elden ele geçiriyorlardı. Böylece geminin arka tarafında yalnız kaptanın kullandığı bölümde duran özel su fiçisini dolduruyorlardı. Konuşmamaya ve gürültü etmemeye dikkat ediyorlardı. Kovalar sessizce elden ele dolaşıyordu. Az önceki sözler, sessizliğin içinde, geminin arkasına doğru son sırada duran tayfa Arçı tarafından yanındakine fısıldanmıştı.

– Şşşt! Sesi duydun mu, Kabako?

– Kovayı al Arçı. Hangi sesten söz ediyorsun?

– İşte yine oldu. Aşağıdan geliyor, duymuyor musun? Bir öksürük, öksürük sesine benziyor.

– Saçmalama! Kovayı uzat.

– İşte yine, oradan geliyor. Uyuyan iki, üç kişi sanki yatakta dönüyor gibi. Dinle Kabako, aşağıda hiç görmediğimiz biri var. Bir sabah Stab'ın Flesk'e gemide tuhaf şeylerin olduğunu söylediğini duydum.

– Saçma. Kovayı ver!

Kaptan Ahab hemen her gece tek başına oturur, haritaları üzerinde çalışırdı. Dünyanın dört okyanusunda tek bir balınayı bulmaya çalışmak umutsuz görünüyordu ama Ahab için öyle değildi. O, rüzgâr ve akıntıları iyi bilirdi. Böylece balinaların yiyeceklerini nerede bulabileceklerini hesaplayabilirdi. Ayrıca onların en iyi nerelerde ve ne zaman bulunacağını da biliyordu. Akla yatan tahminlere varabilirdi. Gerçekten birçok avcı, eğer bütün balina gemilerinin kayıt defterleri incelenebilseydi, balinaların kuşlar gibi düzenli olarak dolaştığının anlaşılacağına inanır. Ayrıca bir beslenme yerinden ötekine giderken balinalar olağanüstü bir düzenle, belli yollar içinde yüzerler. Bunun için Ahab, düşmanıyla karşılaşmak için bilgisinden umutlu olabilirdi.

Sıcak fakat bulutlu bir öğleden sonraydı. Gemiciler güvertede tembelce oturuyorlar, gri renkli sulara bakıyorlardı. Birdenbire çok tuhaf bir sesle irkildim. Bozuk bir sesle

uzun bir bağırıştı. Elimde tuttuğum şeyi düşürdüm ve sesin nereden geldiğini anlamak için yukarı baktım. Yukarıda, direğin tepesinde Kızılderili Taştego vardı.

Vücudu ileri doğru uzanmış, elini açmış, durmadan bağıırıyordu.

- Orada, su fişkırtıyor! İşte, işte, işte! Su fişkırtıyor!

- Nerede, uzakta mı?

- Rüzgârın estiği yönde, iki mil kadar ötede! Onlardan biri.

Birden her şey hareketlendi.

Üç balina sandalı denize indirildi. Sabırsız tayfalar hemen sandallara atladı. Tam bu sırada bir hayret çığlığı bütün gözleri balinadan diğer tarafa çevirdi. Herkes Ahab'a doğru baktığında, çevresinde beş karaltı gördü.

Hayal gibi görünen bu kişiler, güvertenin öteki yanında asılı duran sandalı sessizce hazırladılar. Bu sandal, kaptana ait bölümde yedek olarak duruyordu. Sandalın yanında duran bir tanesi uzun boylu ve siyah tenliydi, bir dişi çirkince ince dudakları arasından dışarı çıkıyordu. Üzerinde siyah, kısa bir pantolon vardı. Bu siyah görünüşü üstünde, başına sarılmış beyaz bir türban taç gibi duruyordu. Yanındaki arkadaşları sarı tenliydi. Pasifik'te bazı adaların yerlilerine benziyorlardı. Bazı denizciler bu insanları denizdeki şeytanın hizmetçileri olarak görürlerdi.

Şaşkın tayfalar bu yabancılara bakmaktayken Ahab, beyaz türbanlı yaşlı adama seslendi.

– Herkes hazır mı, Fedallah?

– Hazır.

– Sandalları indirin, duydunuz mu, diye ötekilere bağırdı. Sandalları indirin dedim!

Sesi öyle bir fırtına gibiydi ki denizciler şaşkınlıklarına rağmen sandalları indirdiler. Kürek çekerek henüz gemiden uzaklaşıyorlardı ki dördüncü sandal geminin öteki yanından çıktı. Ahab, beş yabancının kürek çektiği bu sandalın arkasında ayakta duruyordu. Starbak, Stab ve Flesk'e bağırarak sandalların birbirlerinden açılmalarını söylüyordu.

Ahab'ın sandalı ötekilerden daha önde gidiyordu. Böylece adamlarının daha güçlü kürek çektiğini göstermek istiyordu. Fedallah zıpkıncı yerinde kürek çekiyor, Ahab'sa kayığın arka ucunda dümen tutuyordu. Beyaz balina ona saldırmadan önce binlerce kez sandal indirmiş, dümen tutmuştu. Bütün sandallar hızla ilerliyordu. Eşsiz bir görüntü meydana gelmişti.

Güçlü denizin koca dalgaları, yuvarlanırken görülüyordu. Sandalın bir dalganın ince kenarında bir anlık kalışı, insanda sanki ikiye bölünecekmiş hissini uyandırıyor ama sonra iki dalga arasındaki oyuk vadiye dalıyordu. Bir sonraki dalganın tepesine ulaşma gayreti, öbür tarafından aşağıya

kayma, bütün bunlar, dümenci, zıpkıncı ve kürekçilerin bağırışları arasında oluyordu.

Pikvod gemisi bir kuşun yavrularının peşinden gitmesi gibi yelkenlerini açmış, sandallarının arkasından gidiyordu. Etkileyici bir görüntüydü. Balinaların karşılaştığı sular, bulutların deniz yüzeyinde gittikçe koyulaşan gölgeleri üzerinde daha beyaz köpükler oluşturuyordu.

Yelkenimizi açtık, gittikçe artan rüzgârdan dolayı hızlandık, kürekleri zorlukla kullanarak sandalımızı ilerletiyorduk. Az sonra kalın bir bulut tabakası içine girdik. Artık öteki sandallar ve Pikvod görünmüyordu. Starbak, yelkeni biraz daha gererek bağırıyordu.

– Hızlı çekin çocuklar, dedi. Balığı avlamak için az bir zamanımız var. Görünüşe bakılırsa fırtına geliyor.

Kuvikuvek, elinde zıpkınla ayağa fırladı. Kürekçiler onun kadar ölüm tehlikesiyle karşı karşıya değillerdi ama hepsi gözlerini Starbak’a dikmiş, o anın geldiğini biliyorlardı.

– İşte orada, fırlat!

Kuvikuvek’in attığı zıpkının sesi duyuldu sonra birdenbire sandal sanki bir adaya çarptı. Yelken devrildi. Altımızda bir şey deprem oluyormuşçasına gürleyip dalgalanıyordu. Bütün kürekçiler fırtınanın köpüklü sularına düştüler. Fırtına, balina hepsi birbirine karışmıştı. Zıpkının hafifçe sıyrıldığı balık kaçtı.

Sandalımız suyla dolmuştu ama sağlam kalmıştı. Çevresinde yüzerek, deniz üstündeki kürekleri topladık ve sandala tırmanarak yerlerimize oturduk. Dizlerimize kadar suyun içindeydik, rüzgâr gittikçe artıyordu ve kabaran dalgaların sallantısı tekneyi boşaltmamıza engel oluyordu. Bulut daha da kararak çevreyi gece gibi yaptı. Gemi ortalıkta görünmüyordu.

Soğuktan titreyerek, gemi ya da bir sandal görememenin umutsuzluğu içinde gözlerimizi yeni başlayan güne çevirdik. Denizin üstüne inen bulut hâlâ duruyordu. Birden Kuvuk-vek ayağa kalktı, elini kulağına götürdü. Şimdi fırtınada kaybolanların zayıf seslerini duyabiliyorduk.

Kalın bulut, birden koca bir cisimle ikiye ayrıldı. Üzerimize doğru gelen gemiyi görünce korkudan hepimiz denize atladık. Gemi denizin üstünde sallanan boş sandalımıza çarptı ve sonra onu bir daha göremedik. Yine yüzmeye başladık, dalgalar bizi gemiye doğru attı ve sonunda sağ salım gemiye çıktık.

Balinacılar arasında, seferin başarısı için kaptanın hayatının ne kadar önemli olduğu düşünülmüştü. Olay yerinde bulunmak ve emirlerini kendisi vermek uğruna hayatını tehlikeye atmak hakkına sahip olup olmadığı sık sık tartışılmıştı. Ahab, Pikvod'un sahipleri, av sırasında onun önder olarak kendisi için ayrılmış sandalına binmesini ve yanına ona eşlik

edecek fazladan beş adam almasını kabul etmeyeceklerdi, çok iyi biliyordu. Onun için niyetini onlara söylememiş fakat bazı özel hazırlıklar yapmıştı. Ahab'ın kendisi için bir sandalı dikkatle hazırladığını görenler, bunun yalnızca Moby Dick'e tasarladığı av için olduğunu düşündüler. Bu sandal için gemide fazladan beş adam daha bulunduğu kimsenin aklına gelmedi. Sarı derili yabancılar biraz farklı da olsalar, kısa zamanda gemiciler arasında yerlerini aldılar. Fakat türbanlı Fedallah sonuna kadar sır olarak kaldı. Nereden gelmişti, Ahab'ın kaderine nasıl bir bağla bağlanmıştı, kimse bilmiyordu. Ama herkes Fedallah'tan çekiniyordu. O, batıdaki insanların yalnızca rüyalarında görebileceği bir yaratıktı.

Ümit Burnu'ndan güneydoğuya doğru, balinalar için elverişli bir bölgede yol alırken ileride bir yelkenli gemi görüldü. Sibörd adlı bir gemiydi bu. Yakınımıza geldiğinde, ben bulduğum gözcü direğinin tepesinden, okyanus balıkçılığına yeni başlamış bir balınacı için tuhaf olan bu manzarayı seyrediyordum. Limanından uzun süre uzak kalmış bir balina gemisi...

Bu gemi tuzdan yer yer beyazlaşmıştı. Yanlarından aşağı doğru kırmızı pas izleri vardı. Direkleri ve ipleri karla kaplı ağaçların dalları gibiydi. Yalnızca alt yelkenleri açıktı. Üç direğinin tepesindeki gözcülerin, uzun sakallarıyla vahşi bir görünümü vardı. Sanki üzerlerine hayvan postları giy-

mişlerdi. Öyle eski ve yıpranmışlardı ki denizde en az dört yıldan beri kullanılıyorlardı. Gemileri yavaşça yanımızdan geçerken her iki gemide bulunan altı gözcü neredeyse bir geminin direk tepesinden ötekine atlayabilirdi. Fakat şu kederli görünen balıkçılar, yanımızdan geçerken sessizce bize bakıyorlardı ve bizim gözcülerimize tek bir söz söylemediler. Aşağıdan kaptanımızın sesi duyuldu:

– Hey gemi! Beyaz balınayı gördünüz mü?

Fakat gemilerin arasındaki mesafe gittikçe artıyordu. Garip kaptan beyazlamış gemisinden eğilerek, esen rüzgâra karşı söylenenleri boş yere duymaya çalıştı. Rüzgâr Ahab'ın arka yönünden esmekteydi. Ahab, geçen geminin Nentakıt'tan çıktığını ve oraya dönmekte olduğunu bildiği için seslendi:

– Hey ilerdeki! Bu, dünyayı dolaşmakta olan Pikvod gemisi. Bize doğru mektup yollamalarını söyleyin. Üç yıl içinde eve dönmezsem onlara söyleyin ki...

Bu sırada iki geminin suda bıraktığı dalgalar birbiriyle çarpıştı ve birkaç gündür yanımızda yüzen yüzlerce küçük ve zararsız balık, bu yol üzerinde parıldayarak dağılıp gittiler. Ahab şimdiye kadar seyahatlerinde böyle görüntülerle çok karşılaşmıştı. Ama tek bir fikre saplanmış böyle çılgın bir adam için küçük şeyler garip anlamlar taşıyordu.

– Benden ayrı yüzmek, öyle mi, diye bağırdı.

Onlara söylediği bu birkaç kelime, gerçekte yaşlı çılgın adamın şimdiye kadar göstermiş olduğundan daha derin ve çaresiz bir kederi anlatıyordu. Kaptan, gemiyi rüzgâra doğru ilerleten dümenciye dönerek boğuk sesiyle bağırdı.

– Gemiye döndür! Dünyayı dolaştır!

Beyaz Başlı Balina

Mavi, parlak bir sabah, dalgalar birbiri ardına fısıldayarak devrilirken ana direk tepesinde duran Degu garip bir manzara gördü.

Uzakta, koca beyaz bir kütle maviliklerden çıkarak yavaşça yükseldi. Bir an gözlerimizin önünde bir kar tepesi gibi parladı sonra yavaşça daldı. Degu, "Bu balinaya benzemiyor, sakın Moby Dick olmasın?" diye düşündü. Yine denizden çıktığında, gemideki herkesi yerinden fırlatan bir çılgınlıkla bağırdı:

- Orada! İşte orada! Tam önümüzde! Beyaz balina, beyaz balina!

Ahab da az sonra bu beyaz kütleyi görmüştü. Hemen sandalların indirilmesini emretti. Kısa zamanda dört sandal denizdeydi. Ahab'ınki önde, hepsi birden hedefe doğru gidiyorlardı. Balık daldı, biz de kürekleri bırakarak beklemeye

başladık. Birden daldığı yerden yavaşça çıktı. Bir an Moby Dick'le ilgili düşünceleri unutup saklı denizlerin insanlığa gösterdiği en şaşırtıcı görüntüye baktık. Metrelerce uzunluğunda dev, yumuşak bir kütle denizde yatıyordu. Uzun kolları çevreye doğru uzanmış, yılan gibi kıvrılarak, sanki rastgele bir şeyler tutmak istiyordu. Görünürde yüzü ya da ön tarafı yoktu. Fakat dalgaların üstünde dünyada bulunmayan biçimsiz bir yaratık gibi sallanıyordu.

Yine yavaşça gözden kaybolunca Starbak, hâlâ onun daldığı yerdeki karışmış sulara bakarak, kızgın bir sesle,

– Ben senin gibi bir canavarı göreceğime Moby Dick'i görmeyi ve onunla dövüşmeyi çok isterdim, dedi.

Ahab, fazla bir şey söylemedi ve yine sandalıyla önden giderek gemiye döndü. Belli ki böylesine görülmemiş bir şeyle karşılaşmak, balinacıları korkutmuştu. O kadar ender görülen bir şeydi ki... Hepsi bu yaratığı okyanusta yaşayan en büyük canlı olarak kabul etmelerine rağmen pek azının onun gerçek yapısı ve biçimi hakkında fikri vardı. Spermaçet denilen ve değerli bir yağın elde edildiği balinanın bir çeşit yiyeceği olduğunu düşündüler. Çünkü öteki çeşit balinalar yiyeceğini deniz yüzeyinde buluyorlardı ve yemlerini yerken balıkçılar tarafından görülebiliyorlardı. Oysa Spermaçet balinası yiyeceğini denizin bilinmeyen derinliklerinden elde ediyor ve kimse bu yiyeceğin ne olduğunu bilmiyordu.

Bazen Spermaçet balinası av sırasında kovalanırken sekiz on metre boyundaki mürekkep balığının ısırılmış kollarını midesinden dışarı atıyordu. Balinacılar böylesine kolları olan bu büyük yaratıkların okyanusun dibinde dolaştıklarını ve Spermaçet balinalarının öteki çeşit balinalara benzemeyen yırtıcı dişlere sahip olduklarını düşünüyorlardı.

Size anlatacağım balinacılık sahnelerini anlayabilesiniz diye, burada dikkat çeken balık ipinden söz etmeliyim. Bu ip yalnızca iki santimetre kalınlığındadır. İlk bakışta onun ne kadar sağlam olduğunu düşünemezsiniz. Herhangi bir Spermaçet balinasının ipinin uzunluğuysa beş yüz metre kadardır. Bu ip, balina sandalının arka tarafında, bir fiçı içinde yuvarlak sarılmış olarak durur. İp boşaltılırken sarımında yapılmış en küçük bir hata bile birinin kolunu ya da bacağını koparabilir. Onun için ipi sararken çok dikkatli olmak gerekir. Bazı zıpkıncılar bu ipin hazırlanması için yarım gün uğraşırlar. İpin her iki ucu da serbesttir. İpin sonunda bir halka bulunur ve bu uç, ip yığınının dibinden çıkarılarak fiçinin bir yanından sarkıtılır. Bu, iki nedenden dolayı gereklidir. Birincisi; eğer zıpkınlanmış balina, zıpkına bağlı ipi aşağıya çekecek kadar derine dalarsa bu halka bir başka sandaldan daha fazla ip bağlamayı kolaylaştırmış olur. Bu durumda balinayla uğraşmak, bir sandaldan ötekine geçmiş olur. Fakat birinci sandal diğerine yardım

etmeye sürekli hazır olarak bekler. İkincisi; bu düzenleme güvenlik için yapılır. Çünkü ipin son ucu sandala bağlanırsa ve balina ipin bütünü bir iki dakika içinde aşağı çekerse sandal da denizin derinliklerine doğru çekilmiş olur ve bir daha bulunmaz.

Balina sandalı takip için indirilmeden önce, ipin baş ucu fiçiden çıkarılır ve sandalın arka tarafında bulunan kısa, kalın bir sırığın etrafına dolanır. Sandal boyunca tayfaların arasından, kürek saplarının üzerinden ön tarafa uzatılır. Sandalın başında, kenarda bulunan bir yarıktan geçirilir. Bir tahta çomak bu aralıktan itilerek, ipin kayıp gitmesine engel olur. Böylece ip sandalın kenarına asılır ve sonra yine içeriye doğru uzatılır. İpin kırk, elli metre kadarı sandalın başındaki düz yere halkalar şeklinde yığılır ve ucu arkaya doğru uzatılır. Bu uç, zıpkına bağlı bulunan kısa ipe bağlanır. Böylece balina ipi, sandalın içinde boydan boya hazırlanmış olur.

Tayfalar kürek çekmekteyken hiç beklenmedik bir anda zıpkın fırlatılabilir ve ipin bütün kıvrılmış yığınları bir anda boşalmaya başlar. Bütün bunlar size sık görülen balina kazalarını açıklar. Bazen bir adamın ipe takılarak sandaldan dışarı fırlaması ve kaybolması gibi. İpin böyle hızla sağıldığı bir zamanda sandalda olmak, hareket eden parçaların size çarpabileceği, çalışan bir makinenin içinde oturmaya ben-

zer. Daha kötüstü, sandal sallandığı için düz oturamazsınız ve bir o yana bir bu yana sallanırsınız. Sizi ancak farkında olmadan yapacağınız dengede kalma duygusu kurtarabilir.

Starbak'a göre mürekkep balığının görünmesi, gelecek kötü bir şansın habercisiydi. Kuvikuvek'e göre bambaşka bir anlam taşıyordu.

Ertesi gün durgun ve sıcaktı. Pikvod'un tayfaları, uyumamak için direniyorlardı. Ön direk tepesinde durmak sırası bendeydi. Durgun havada bir yandan bir yana sallanıyordum. Diğer direk tepesindeki denizciler de uykuluydu.

Birden gözlerimi açtım. İleride, yüz metre kadar ötede, büyük bir Spermaçet balinası, geniş sırtı güneşte cam gibi parlayarak yatıyordu. Bir anda geminin içindekiler fırladılar. Geminin her bir yanından gelen yirmi ses aynı şekilde bağıırıyordu.

Ahab:

– Sandalları indirin, diye bağırdı.

Tayfaların ani bağırırları balınayı ürktümüş olmalı ki daha sandallar indirilmeden geriye döndü. Yüzmeye başladı. Sonra on metre genişliğindeki kuyruğunu havaya kaldırarak yutulan bir kule gibi denize dalarak gözden kayboldu. Beklemekten başka çare yoktu. Stab, piposunu yaktı. Az sonra balina yine çıktı. Bu kez sandalına daha yakın olduğundan onu yakalama şerefine sahip olmak için bekliyordu. Fakat

bu tehlikeli olacağı benziyordu. Balina, başı suyun dışında, olanca hızıyla yüzüyordu. Kürekçiler, çılgınca kürek çekmeye başladılar. Sonunda beklenen emir duyuldu.

– Kalk Taştego, vur onul..

Zıpkın atıldı, aynı anda herkesin elinde sıcak bir şey kaymaya başladı. Bu ipti. Stab hemen ipi kayığın arkasında bulunan kazığa iki kez doladı. İp, hızla kazığın üzerinde kayarak boşaldığından, mavi duman çıkmaya başladı.

Stab:

– İpi ıslat! İpi ıslat, diye en yakın kürekçiye bağırdı.

Kürekçi, başından şapkasını çıkararak içine deniz suyu doldurdu ve sıcak dumanlar çıkan kazığın üstüne döktü. İp bir kez daha kazığa dolanınca fazla kaymadı, bu kez sandal hızla ilerlemeye başladı. Stab ve Taştego yer değiştirdiler. Stab balınayı zıpkınlamak üzere yine baş tarafa geldi. Titreyen ip, arkadaki kazıktan öndeki yarığa kadar sandal boyunca gerildi. Sandalın çevresinden sürekli bir su çağlayanı fişkırıyordu. Küçük bir kıpırdama sandalı delice sallıyordu. Herkes oturduğu yere sıkıca yapışarak denize fırlamamaya çalışıyordu. Taştego, dümen yerinde, uzun boyuyla düşmemek için iki kat bükülmüştü. Gittikleri süre içinde sanki bütün okyanusu aşmış gibiydiler. Sonunda balina biraz yavaşladı.

Stab:

– Çekin! Çekin, diye bağırdı.

Bütün herkes birlikte ipi çekerek, sandalı balinaya yaklaştırmaya başladılar. Balinanın yanına yaklaşıncı Stab, onun gövdesine art arda zıpkın attı. Koca yaratıktan kan nehri akmaya başladı. Yaralı gövdesi denizde değil de sanki kan içinde yüzüyordu ve arkasında metrelerce uzunluğunda kırmızı bir yol bırakıyordu. Stab yine,

– Çekin! Çekin, diye bağırdı.

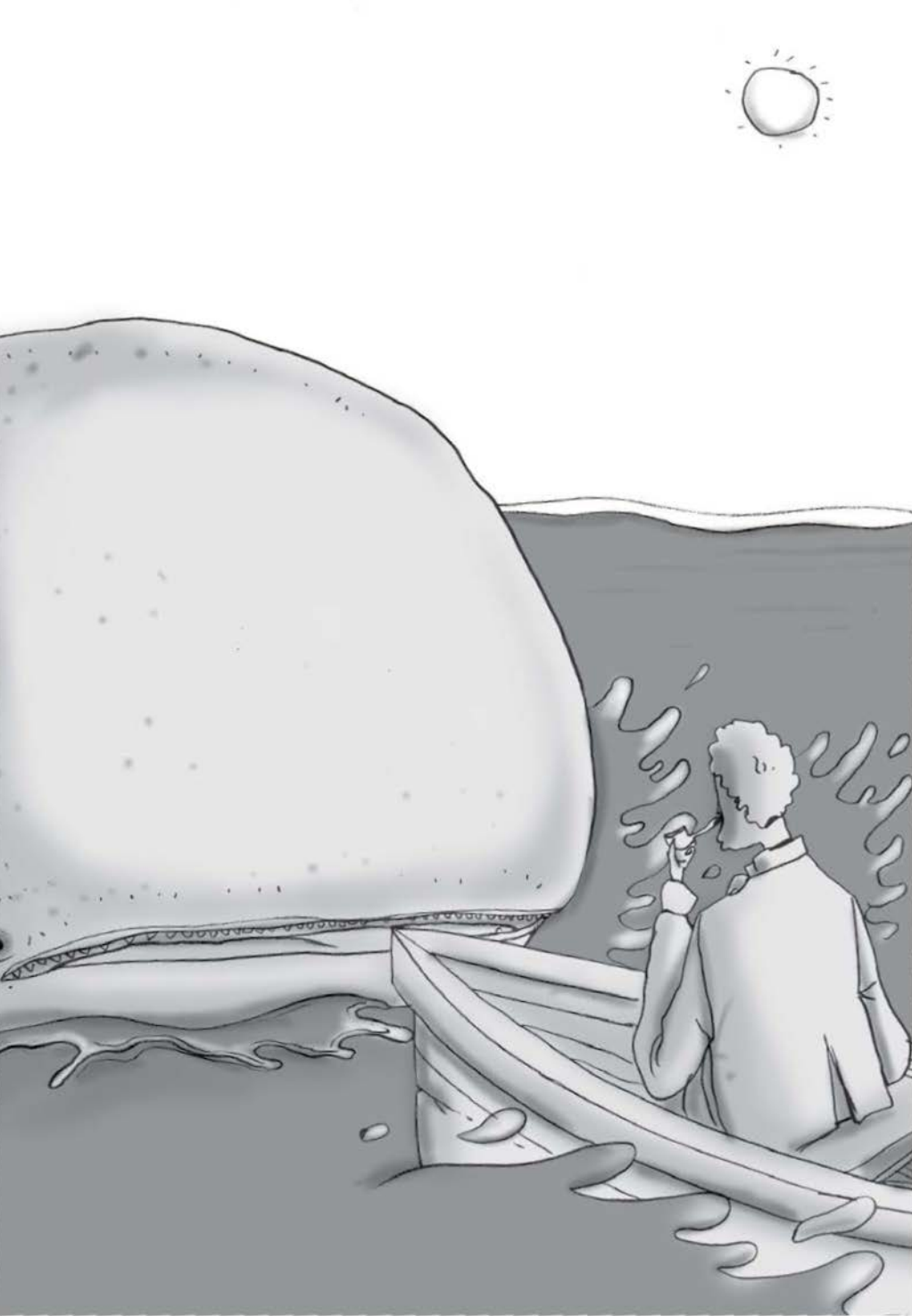
Ölmek üzere olan balık gittikçe yavaşlıyordu. Sandal balığın yanına iyice yanaştı. Stab, sandaldan dışarı uzanarak zıpkınını hayvanın yan tarafına iyice sapladı. Koca gövde, kuyruğunu suya vurarak ve kan fışkırtarak, bir yandan bir yana çırpındı. Sonunda hareketsiz gövdeden denize koyu kırmızı bir kan aktı. Koca balina kalbinden vurulmuştu.

Taştego:

– Öldü Bay Stab, dedi.

Stab, piposunu ağzından çıkararak küllerini denize silkeledi ve bir süre öldürdüğü bu büyük balığa düşünceli bir şekilde baktı.

Bir balina avında, eğer atış başarılıysa ikinci önemli an balinanın kaçmaya başlamasıdır. Bu sırada reis ve zıpkıncı, biri sandalın önünde, öteki arkada kendilerini ve öteki tayfaları tehlikeye doğru sürüklerler. Sonra birbirleriyle yer değiştirdiklerinden, reis öndeki yerini alır.

Bütün bunlar hem gereksiz hem de aptalca. Reis baştan sona kadar sandalın ön tarafında olmalı, kürek çekmeden zıpkınları atmalı. Biliyorum, bu kovalama sırasında biraz hız azalması demek ama birçok ülke balinacılarının tecrübesi, balıkçılıktaki başarısızlığın balinanın hızlı gidişi yüzünden değil, zıpkıncının yorgunluğundan olduğunu göstermiştir. Zıpkıncılar dinlenmiş olarak ayağa kalkmalı, ağır bir çalışmadan sonra değil.

Şimdi biraz da zıpkının konduğu çataldan söz edeyim. Bu, sandalın sağ tarafında, başa yakın yerde, dik duran ucu çatalı bir çubuktur. Zıpkının tahta sapı bu çataluca dayanır. Sivri ve keskin ucuysa sandalın dışına doğru durur. Böylece silah, zıpkıncının her an kullanmasına hazır olur. Gerektiğinde birdenbire onu çataldan alıp atabilir. Çatala iki tane zıpkın yerleştirmek âdet olmuştur. Her ikisi de büyük ipe bağlıdır. Amaç birbiri ardına ikisini de aynı balığa atmaktır. Eğer zıpkının biri kayıp çıkarsa öteki saplansın diye. Fakat balinanın ilk zıpkını yer yemez birden hızla kaçmaya başlaması nedeniyle zıpkıncı çoğunlukla ikinciye atmaz. Ancak çok çabuk hareket ederse ikinciye de atabilir. Bununla birlikte, bu ikinci zıpkın da balina ipine bağlı olduğundan bu ip hemen sandaldan dışarı atılmalıdır, yoksa içeridekiler için çok tehlikeli olabilir. Ana ipe bağlı olan birkaç metrelik fazla ip bunun için yeterli zamanı kazandırır. Fakat ikinci zıpkın

fırlatıldığında, ipleri keserek ya da dolaştırarak tehlikeli olur. Dahası, birinci vuramazsa diye her sandalın ana ipe bağlı olan birkaç zıpkını vardır. O dört sandal birden hareketli bir balınaya saldırdığında ve sekiz, on zıpkının ona doğru aynı anda fırlatıldığında neler olacağını bir düşünün...

Daha sonra karşılaşacağımız, karışık olduğu kadar önemli sahnelerin daha iyi anlaşılması için bütün bu ayrıntıları olduğu gibi anlattım.

Stab'ın balinası gemiden ötede öldürülmüştü. Rüzgâr olmadığından, sandalları bir araya getirerek koca gövdeyi gemiye doğru yavaş yavaş çekme işine başladık. Az sonra Pikvod'un güvertesinde ağır zincirlerin çekildiğini ve aşağı sarkıtıldığını duyduk. Bu zincirlerle ölü balina gemiye bağlanacaktı. Güney balıkçılığında âdettir. Uzun ve yorucu bir avdan sonra geceleyin yelkenler indirilir, sırayla iki kişi nöbete konarak bütün herkesin kamaralarda uyuması sağlanır. Fakat bazen, özellikle Pasifik Okyanusu'ndayken böyle yapılamaz. Çünkü bir sürü köpek balığı ölü balinanın çevresinde toplanır. Eğer balina altı saat böyle bırakılırsa kemiklerinden başka bir şey bırakmazlar. Onun için Kuvi-kuvek ve bir denizci, kesme iskelesini geminin kenarından aşağı sarkıttılar. Bu iskele balinanın kalın derisini yüzmek için kullanılır. Ardından denizin üzerini aydınlatan üç gaz lambası indirdiler ve balınayı yemekte olan köpek balıklarını

ellerindeki kesici aletlerle öldürmeye çalıştılar. Bu aletler, çiftçilerin toprağı kabartmakla kullandıkları bel denilen alete benziyordu. En iyi çelikten yapılmıştı ve çok keskindi, tahta sapı da beş altı metre uzunluğundaydı.

Ertesi gün kesme işine başladık. Bu iş, tayfaların balınayı kesmesi ve yağını biriktirmesidir. Önce ana direğe uzun bir ip bağlandı ve bir ucu güvertede bulunan sarma makinesine takıldı. Kırk, kırk beş kilo ağırlığında koca bir et çengeline bağlı olan öbür ucuysa balınaya doğru sarkıtıldı. Starbak ve Stab geminin yanında asılı duran et kesme iskelesinde durarak ellerindeki kesici aletlerle çengel için delik açmaya başladılar.

Çengel takılınca deliğin yakınında deriye bir kesik atılır ve denizciler şarkı söyleyerek ip sarma makinesini çevirmeye başlarlar. Birden bütün gemi bir yanına yatar ve sallanır. Sonra gittikçe daha çok eğilir ve yine sallanır. Sarma makinesindeki her çeviriş, dalgalar tarafından sanki kaldırmaya yardım edilerek cevaplanır. Sonunda bir çatırdama sesi duyulur, gemi yan yattığı yerden doğrulur, geriye doğru sallanır ve çengel görünür. Üzerinde iki uzun deri parçası asılıdır. Balınanın gövdesi bu kalın ve yağlı deriyle kaplı olduğundan tıpkı bir portakalın kabuğu gibi soyulur. Sarma makinesinin sürekli ipi çekişi, balınayı suyun içinde döndürür. Uzun deri parçası, daha önce tayfaların attığı kesik boyunca yukarı

doğru çekile çekile ucu direğin tepesine kadar getirilir ve bu kanlı parça bir an başlarının üstünde sallanır.

Zıpkıncılardan biri elinde bir kılıçla ilerler ve sallanan parçanın alt kısmına çabucak bir delik açar. Bu deliğe ikinci bir et çengeli takılır ve tayfa kılıcıyla yaptığı sert vuruşlarla bu uzun deri parçasını ortadan ikiye böler. Kısa alt parça çengeli takılı durmaktayken uzun parça birinci çengel üzerinde sallanır. Artık bu parça yağı çıkarılmak üzere güverteye indirilmeye hazırdır. İkinci çengel ise balinadan çıkacak öteki uzun parçayı yukarı doğru çekmeye başlar ve çalışma böylece sürer.

– Zincirleri çekin, gövdeyi salın, gitsin!

Koca çengeller artık görevlerini yapmışlardı. Kafası kesik balina derisi ve yüzülmüş beyaz gövdesi güneşte parlıyordu. Renginin değişmesine rağmen büyüklüğünden bir şey kaybetmemişe benziyordu. Gemiden yavaş yavaş uzaklaşırken çevresindeki sular köpek balıkları sayesinde karışıyordu. Üstündeyse kuşların çığlıkları duyuluyordu. Başsız koca gövde gemiden gittikçe uzaklaşırken köpek balıkları ve kuşlar da gittikçe çoğalıyordu. Yumuşak ve bulutsuz bir havada, denizin temiz yüzünde koca ölüm kütlesi, uzaklaşa uzaklaşa gözden kayboldu.

Sıra balığın başına gelmişti. Balığın başı, yarısı denizde kalacak şekilde yukarı doğru çekildi. Böylece denizin

kaldırma gücünden de yararlanılmış oldu. Gemi onun koca ağırlığı yüzünden biraz yana yattı.

Eğer dikkatle bakacak olursanız, balığın ağzına yakın bir yerde bir göz görürsünüz. Bir atinkine benzeyen bu göz, koskoca kafaya göre çok küçüktür. Gözünün konumu yüzünden, balinanın tam önünde ve tam arkasında bulunan şeyleri göremeyeceği açıktır. Balinanın gözlerinin bulunduğu yer, insanın kulaklarının bulunduğu yer gibidir. Eğer siz de etrafınızdaki şeylere kulaklarınızla bakmak zorunda kalsaydınız, önünüzden size yaklaşmakta olan düşmanınızı göremezdiniz.

Sparmaçet balinası okyanusta yüzerken kafasına önden bakınca başının ön kısmının sudan dışarıda olduğu görülür. Ağzı tamamen başının altındadır. Bilirsiniz, onların gerçek burunları yoktur. Yalnızca başının üstünde delikler vardır. Gözleri ve kulakları başının iki yanındadır. Bütün bunlardan bir balina başının ön kısmının kör ve cansız bir duvar gibi olduğu anlaşılır. Başın yüzeyi kemiksiz, dayanıklı ve esnektir. Onun için en sivri zıpkın, en keskin mızrak, çok güçlü bir insan koluyla atılsa bile hayvana zarar vermeden kayıp düşmektedir. Unutmayın, bu büyük, hareketsiz duvarın gerisinde güç ve hayat dolu bir kütle yüzmektedir. Ne yıkıcı bir silah!

Balina başının üst kısmında, kalın ve esnek derisi ara-

sında en değerli yağ bulunur. Bu yağ yaratığın başka hiçbir yerinde böylesine saf ve saydam olarak bulunmaz. Büyük bir balinanın başında ortalama iki bin litre Spermaçet bulunur. Bunun için yaratığın başının en büyük kısmıdır. Balinanın başını gövdesinden ayıran kesici alet, baştaki yağ deposuna açılacak boşaltma deliğinin yerine yakın olarak vurulur. Bu sırada çok dikkatli olmak gerekir, çünkü yanlış bir vuruşun açacağı kesikten bu çok değerli yağ akıp gidebilir. Sudan yukarı doğru kaldırılan da başın bu tarafıdır.

Taştego, bir kedi ustalığıyla başın üstüne tırmandı. Ona bir kova ve kısa saplı keskin bir alet uzatıldı. Bununla kafadaki yağ deposunun sert duvarlarını yarararak bir delik açtı. Sonra uzun bir sırıkla kovayı başın içinde kaybolana kadar itti. Verdiği işaret üzerine güvertedeki gemiciler ipi çektiler ve böylece yağ boşaltıldı. Pıkvod'daki denizciler bir süre böyle çalıştılar ve bir sürü fiç bu kokulu Spermaçet yağıyla doldu. Fakat birden tuhaf bir kaza oldu. Kızilderili Taştigo'nun iyi tutunamamasından mı yoksa bastığı yerin kaygan olmasından mı nedir, kova yukarı çekildiği anda zavallı Taştigo, kuyunun öteki kovası gibi baş aşağı düştü ve gözden kayboldu. En önce harekete geçen Degu:

– Kovayı bu yana döndürün, diye bağırdı.

Bir ayağını kovanın ipine bastı ve eliyle ipi tutarak kendini balinanın başı üzerine kaldırttı. Bu anda sert bir kırıлма

sesi duyuldu. Balinanın kafasını tutan iki büyük çengelden biri koptu ve koca kütle iki yana sallandı. Bütün ağırlığın üzerinde olduğu öteki çengelden de kafanın her an kurtulma noktasında olduğu görünüyordu. Gemiciler Degü'ya,

– Aşağı in! Aşağı in, diye bağırdılar.

Fakat o bir eliyle ipe tutunmaya devam ederek, kovayı başın içine doğru itti. Böylece deliğin içine düşen zıpkıncı onu yakalayacak ve dışarı çekilecekti.

Fırtına gibi bir ses,

– Şuraya bakın, diye gürledi.

Tam o anda kocaman baş denize düştü. Onun ağırlığından kurtulan gemi iki yana sallandı. Bütün denizciler nefeslerini tuttular. Çünkü şimdi Degü ipe tutunarak denizin üstünde sallanıyor, suya batıp çıkıyordu. Bu arada zavallı Taştego koca balinanın kafası içinde denizin dibine doğru batıyordu. Birden elinde kılıç olan biri geminin kenarına çıktı. Ardından, benim cesur Kuvikuvek'im, yardım için denize atladı. Herkes geminin kenarında toplandı ve dalgaları gözlediler. Saniyeler geçiyor fakat ne batan ne de dalandan hiçbir işaret görünmüyordu. Bazıları bir sandala atlayarak gemiden biraz açıldılar.

Degü, hâlâ yukarıda, asılı olduğu yerde birdenbire neşeyle bağırdı:

– İkisi, ikisi deli..

Geminin kenarından ileriye doğru baktığımızda mavi dalgalardan bir kolun çıktığını gördük. Sonra Kuvikuvek'im, Kızilderili'nin uzun saçını bir eliyle tutarak sandala doğru cesurca yüzerken görüldü. Taştego bekleyen sandala alındı, yavaş yavaş kendine geliyordu. Kuvikuvek ise ilk anda çok neşeli görünmüyordu.

Bu asil kurtarış nasıl yapılmıştı? Kuvikuvek yavaş yavaş batmakta olan balina kafasının ardından dalarak keskin kılıcıyla deliğin yan taraflarını kesmiş ve geniş bir oyuk açmıştı. Sonra uzun kolunu bu oyuktan içeri uzatarak bizim zavallı Taştego'yu başından tutup çekmişti.

Biliyorum ki Kızilderili'nin bu garip serüveni, karada yaşayanlara inanılmaz gelebilir.

Dünya var olduğundan bu yana koca balinalar bütün denizlerde dolaşıyorlar. Yüzyıllardan beri de avcılar, balinaların fişkırtıkları suları gözlüyorlar. Fakat şu ana kadar (1851 yılının Aralık ayının on altıncı günü öğleden sonra saat biri on beş dakika geçte) balinaların fişkırtıkları şeyin gerçekte su mu yoksa hava mı olduğu hâlâ bir sorun olarak duruyor. Bu kesinlikle dikkate değer bir şeydir.

Öyleyse bu soruna bir bakalım. Herkes bilir ki balıklar, yüzdükleri suyun içinde bulunan havayı solurlar. Bundan dolayı başlarını bir kez bile sudan çıkarmadan yüz yıl yaşarlar. Fakat balina, insan gibi akciğerleri olduğundan,

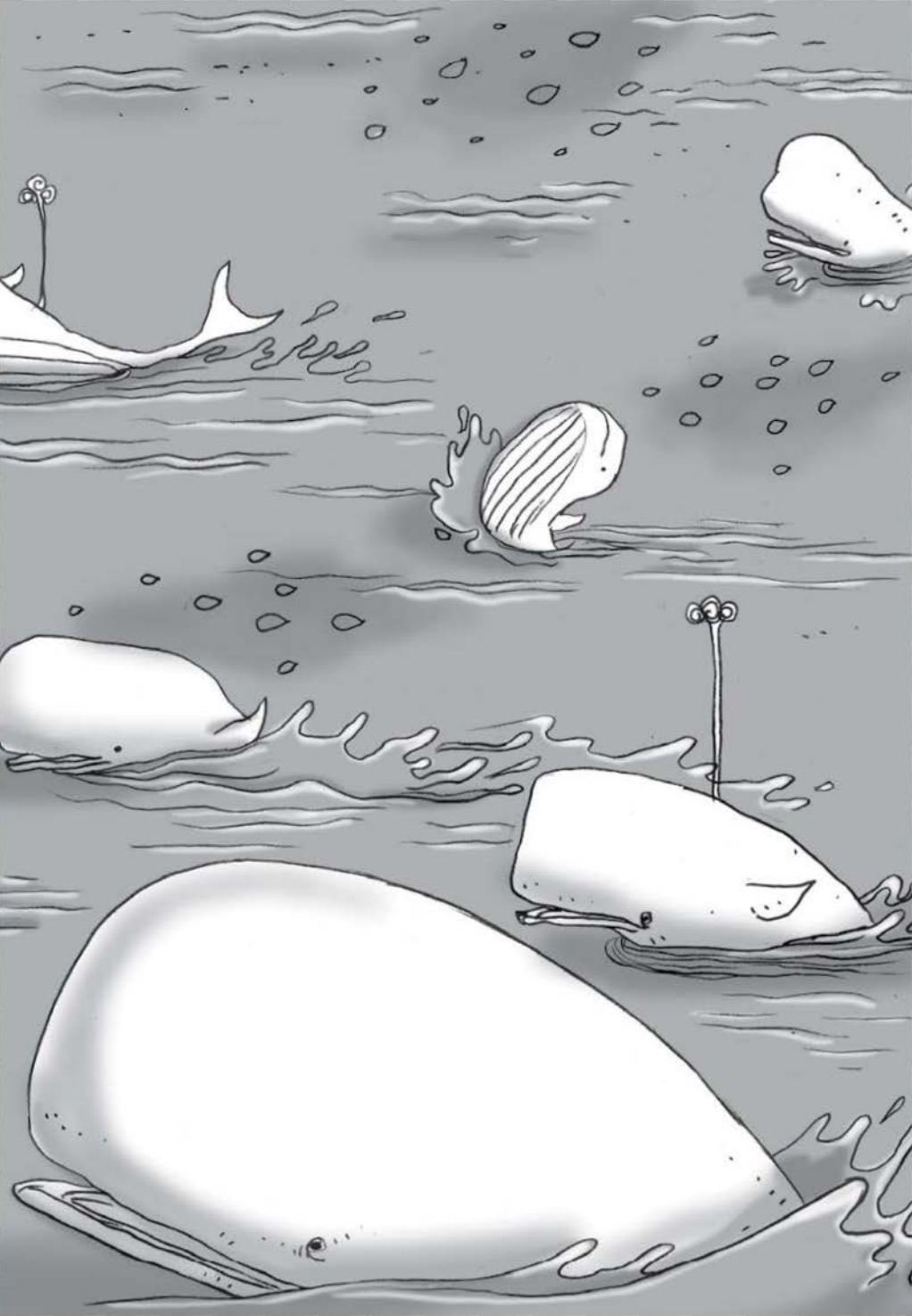
yalnızca suyun üstündeki havayı soluyarak yaşayabilir. Sık sık su üstündeki dünyayı ziyaret etmesi bundandır. Fakat o ağzıyla soluk alamaz, çünkü yüzme durumuna göre ağzı su yüzünden iki metre kadar aşağıda bulunur. Dahası, soluk borusunun ağzıyla bağlantısı yoktur. O, başının üzerinde bulunan delikten hava alır. Biz insanlar yaşamak için hava almak zorundayız. Eğer bir insan bir solukta yeterli hava alabilseydi, burnunu tıkayabilir ve uzun süre soluk alamazdı. Bu demektir ki solumadan yaşayabilirdi. İşte balinalarda olan budur, onlar soluk almadan bir saatten fazla denizin altında kalabilirler.

Peki, bu nasıl oluyor, derseniz... Balinanın omurgasının her iki yanında çok sayıda kan damarı vardır, bunlar temiz havalı kanla doludur. Böylece üç yüz metre derinde, bir saat kadar yedek hayat deposu taşır. Tıpkı çölde bazı hayvanların yedek midelerinde su toplamaları gibi. Balina, eğer rahatsız edilmezse deniz üstünde her zaman aynı süre boyunca kalır. On bir dakika içinde tam yetmiş kez fişkırtır, yani yetmiş soluk alır. Bir daha su yüzüne çıktığında yine on bir dakika içinde yetmiş soluk alacaktır. Eğer birkaç soluk aldıktan sonra onu korkutursanız denize dalar. Ama bu yedek hava payını almak üzere yine yüzeye çıkacaktır ve bu yetmiş tane soluğu almadan suya dalmayacaktır.

Deniz Amberi

Dört okyanus üzerinde insanlar tarafından avlanmaları yüzünden olsa gerek Spermaçet balinaları eskiden olduğu gibi küçük gruplar hâlinde değil, artık büyük topluluklar hâlinde görölüyorlar. En iyi avlanma sahalarında bile bazen haftalarca dolaştığınız hâlde bir tek su fışkırması göremezsiniz. Ama birden binlerceymiş gibi görünen bir grup karşınıza çıkıverir.

Bir gün biz, büyük bir yarım daire şeklinde sürekli fışkıran su zinciri gördük. Bunlar öğleüzeri güneşinde oynayan balinalardı. Bu koca balina ordusu, tıpkı tehlikeli bir dağ geçidine yaklaşan bu dar yerden çarçabuk kurtulup ovaya çıkmak için hızını artıran bir ordu gibi hareket ediyordu. Bir an önce Jawa ve Sumatra Adalarının arasından geçerek doğu denizlerine yayılmak için acele eder görünüyorlardı. Pıkvod bütün yelkenleri çekilmiş olarak onları kovalıyordu.

Sumatra'yı geçtik ve öteki geniş denizlere ulaştık. Balina grubunun durduğunu ve aralarında bir karışıklık olduğunu gördük. Bilinçsizce değişik yönlerle doğru yüzerek dağılan hayvanlarda görülen sebepsiz bir korku içindeydiler.

Bazılarının telaşlı hareketlerine rağmen topluluk bütün olarak aynı yerde kaldı. Sandallarımız hemen gemiden ayrılarak, her biri grubun en dışında bulunan bir balinaya doğru yöneldi. Tam o anda Kuvikuvek'in zıpkını fırladı. Yaralı balık bizimle birlikte büyük bir hızla topluluğun ortasına doğru kaçmaya başladı. Sanki yaptığı hızla bizden kurtulmak istercesine ilerliyordu. Her yanımızdan bize doğru gelen ürkmüş yaratıklar bizi tehdit ediyorlardı. Sandalımız, sanki buz dağları arasında yolunu bulmaya çalışıyordu. Kuvikuvek bize zarar gelmeden sandalı ustalikle yönetiyordu. Bazen tam üstümüze gelen yaratığın yanından kıvrılıyor, bazen kuyruğunu kaldırmış bir başkasından kaçıyoruz. Bu arada Starbak, sandalın baş tarafında ayağa kalkmış, elinde mızrağıyla yolumuzun üstüne çıkan hayvanları kaçırıyordu. Bizim balinanın hızı gittikçe azalıyordu. Topluluğun ortasına doğru ilerlemekteyken zıpkın çıktı ve balina mutluluk içinde uzaklaştı. Biz iki balığın arasından geçerek topluluğun tam ortasına geldik. Sanki hırçın bir nehirden sakın bir göle varmış gibiydik. Burada deniz bir ipek gibi düzgündü. Biraz ötede delicesine bir karışıklık vardı. Balina grupları

dönüp duruyorlardı. Fakat grubun orta yerindeki kalabalık öyle yoğundu ki buradan dışarıya çıkma şansımız yoktu. Bizi içeriye kapamak için açılan bu duvarda şimdi bir geçit bulmak zorundaydık.

Bu sakın suda beklerken sonunda gözlerimizin önünde olağanüstü bir görüntü belirdi. Bazen balıkçılar çok güçlü bir balınayı zıpkınladıklarında onun büyük kuyruğunu zayıflatarak kaçmasına engel olurlar. Kısa sapına ip bağlı balta gibi kesici bir alet fırlatırlar. Böyle yaraladığımız bir balina sandaldan uzaklaştı ve zıpkın ipinin yarısını birlikte götürdü. Yaralarının acısıyla arkadaşlarının yanına giderek onları da ürkütmeye başladı. Başlangıçta kesici aletin hâlâ onun üzerinde olduğunu görmemiştik fakat alet etine saplı olduğu yerden gevşeyerek çıktı ve ona bağlı olan ip, kuyruğunun etrafında karışmış olan zıpkın ipine iyice dolaştı. Acıdan delirerek suda çılgınca yüzüyordu. Kuyruğunu bir yandan öbür yana savururken kurtulan alet ipin ucunda kamçı gibi havada dönüyor, yanındaki balıklara çarparak onları yaralıyor ve öldürüyordu.

Ürkmüş hayvan bütün topluluğu harekete geçireceğe benziyordu. Önce dış kısımdaki balinalar içeriye toplandılar. Bizim sakın göl dalgalanmaya başladı. Sonra bütün balıklar ortada toplandılar ve birbiri üstüne yığılarak sanki koca bir dağ oluşturdular.

Starbak:

– Kürekler! Kürekler, diye bağıırıyordu. Balıkları dürtün, Kuvikuvek Őuradakinil! Çekin arkadaşlar! Vur ona Kuvikuvek! Hayatınızı kurtarmak için çekin, arkadaşlar!

Sandal iki koca gövde arasında az daha par alanacaktı. Fakat umutsuzca bir gayretle bu aralıktan çıktık ve başka bir geçit yeri aradık. Bunun gibi birçok dar aralıklardan kaçarak sonunda açık sulara ulaştık. Balinalar tek bir kütle hâlinde toplanmıŐlardı. KargaŐalıktan kurtulup sonunda kararlı bir duruma gelmiŐlerdi. Bütün topluluk daha büyük bir hızla ileriye doĒru yüzmeye başladı. Onları izlemek yarsızdı fakat sandallar balinalardan arta kalanı toplamayı umuyorlardı. Fleks'in  ld rd Ē  bir tek balınayı..

Bütün bu olayın sonucu balıkçılıkta söylenen bir sözü doĒruladı: "Ne kadar çok balina varsa, o kadar az balık tutulur."

AnlattıĒım son balina sahnesinden bir ya da iki hafta sonraydı. Uykulu bir Şekilde, bulutlu bir  Ēle zeri denizde yol alırken Pıkvod'un güvertesindeki birçok burun, direk tepelerindeki    çift gözden daha iyi  ıktı. Denizde çok deĒiŐik ve hoş olmayan bir koku duyuldu.

Sonra bulutlar aralandı ve uzakta bir geminin durmakta olduĒunu gördük. Yelkenlerini katlamıŐ olduĒundan yanında bir balina bulunduĒunu anladık. Gemiye doĒru yaklaŐtıkça

onun bir Fransız bayrağı taşıdığını gördük. Etrafında uçuşan deniz kuşlarından, balinanın denizde kendiliğinden öldüğü belli oluyordu. Böyle bir cesedin nasıl koku çıkaracağı tahmin edilebilir.

Azalan rüzgârla birlikte oraya yaklaştığımızda Fransız gemisinin ikinci bir balinası daha olduğunu gördük. Bu ikinci ötekinden daha fazla kokuyordu. Vücutlarını yağsız bırakan bir çeşit hastalıktan kuruyup ölen şu şaşırtıcı balinalardan biriydi. Ama akıllı hiçbir balıkçı bunun gibi bir balığın olduğu tarafa gemisini çevirmez. Hafif hafif esen rüzgâr tepeden kesildi. Şimdi etrafta tam bir sessizlik vardı. Böylece Pıkvod, rüzgâr yeniden esmedikçe kurtuluş umudu olmaksızın kokunun içine iyice düştü. Stab, kürekçisini çağırdı ve sandalla yabancı gemiye doğru gittiler.

– Hey, oradakiler! Aranızda İngilizce konuşan var mı?
Bir tanesi:

– Evet, dedi.

Bunu söyleyen ikinci kaptan olmalıydı.

– Güzel, beyaz balinaya rastladınız mı?

– Nasıl balina?

– Beyaz balina, Moby Dick. Onu gördünüz mü?

– Böyle bir balina hiç duymadım. Beyaz balina? Hayır!

– Peki, hangi yöne gidiyorsunuz? Neden bu balina etini buz içine koymadınız? Böyle balinalardan yağ çıkarmanın

iyi olmadığını bilmiyor musunuz? Orada öylece kurumuş, baksana. Bütün gövdesinden bir damla bile yağ çıkmaz onun.

– Bunu iyi biliyorum ama kaptanım inanmayacak. Bu onun ilk balina seferi. Peki, siz yukarı gelin! Bana inanmasa da belki size inanır.

Stab hemen güverteye çıktı. Orada bütün denizciler kokudan şikâyet ediyor, hastalanmaktan korkuyorlardı. Stab'ın aklına bir fikir geldi. İkinci kaptanla konuştuğunda onun gemi kaptanını hor gördüğünü anlamıştı. Öyleyse onu aptal yerine koymaktan da hoşlanacaktı. Stab aklına gelen saçma sapan şeyleri söylerken o da bunları Fransızcaya çeviriyormuş gibi yapıp kaptanın hoşlanacağı şeylerden söz edecekti.

Bu sırada kaptan güverteye geldi. Esmer ve kısa boylu, bir deniz kaptanı için oldukça nazik görünüşlüydü. Yanaklarında sakalları vardı ve kırmızı bir yelek giymişti. Stab, ikinci kaptan tarafından kibarca tanıştırıldı.

İkinci kaptan:

– Ona ilk önce ne söyleyeyim, diye sordu.

Stab kırmızı yeleğe bakarak,

– Bana göre, onun bir çocuğa benzediğini söyleyerek başlayabilirsin.

İkinci kaptan, kaptanına dönerek Fransızca olarak,

– Diyor ki efendim, dün onlar bir başka gemiyle kar-

şılaşmışlar, kaptanı, ikinci kaptanı ve altı gemicisi, ölü bir balinadan kaptıkları ateşli hastalıktan ölmüşler.

Bunun üzerine kaptan şaşırды ve daha fazla şey öğrenmek istedi. İkinci kaptan, Stab'a sordu:

- Ne diyeyim şimdi?

- Ona de ki: O bir balina gemisini yönetmeye değil, maymun olmaya daha uygun.

- Efendim, şu kurumuş balinanın ötekenden tehlikeli olduğuna yemin ediyor. Eğer hayatınızın değeri varsa bu iki balığı salıverin diyor.

Birden kaptan koşarak gitti. Yüksek sesle gemicilere işi bırakmalarını ve hemen balinaları gemiye bağlayan ip ve zincirleri çözmelerini emretti.

Kaptan geri döndüğünde ikinci kaptan:

- Şimdi ne diyeyim, dedi.

Stab:

- Dur bakayım, şimdi ona bir oyun oynadığımı söyle.

- Efendim, size hizmet etmekten mutlu olduğumu söylüyor.

Sonra Stab'a kaptanın onu şarap içmeye davet ettiğini söyledi.

Stab:

- Ona teşekkür ettiğimi söyle, dedi. Fakat ben aldattığım bir adamla içki içmem. Artık gitmem gerekiyor.

- Efendim, kendisi şarap kullanmazmış. Eğer yaşamak istiyorsanız, sandallarınızı indirin, geminizi çekip şu leşlerden uzaklaştırın. Çünkü hava çok durgun, onlar kendiliğinden sürüklenip gitmez, diyor.

Bu sırada Stab, gemiden kendi sandalına geçti ve ikinci kaptana seslendi. Daha hafif olan balığa ip bağlayıp çekerek onlara yardım edebileceğini bildirdi. Fransızların sandalları gemilerini o yana çekmekle uğraşırken Stab da kurumuş balığı bu yana çekiyordu.

Az sonra bir rüzgâr çıktı. Stab, balığı bırakmış gibi yaptı. Fransızlar ise sandallarını toplayıp uzaklaştılar. Pikvod, Stab ile balina arasına girdi. Stab hemen sandalıyla geri dönerek denizde batıp çıkan balınaya yaklaştı. Keskin bıçağını alarak, gövdenin yan yüzgecine yakın bir yeri oymaya başladı. Kürekçilerin hepsi, altın arayıcıları gibi sabırsız hem de şaşkın görünüyordular. Etraflarında bir sürü kuş dalıp çıkıyor ve bağıırıyordu. Stab hayal kırıklığına uğramış görünüyordu. Özellikle de bu müthiş koku yayıldıkça. Birden içeride bir şeye rastladı. Sevinçle,

- Buldum! Buldum! Hazine, diye bağırdı.

Bıçağını bir yana atarak, iki elini birden gövdenin oyuna soktu. Sabun ya da eski peynire benzeyen çok hoş kokulu bir şeyi avuçlarına alarak çıkardı. Yeşille sarı arası bir rengi vardı ve bu bir kilosu otuz İngiliz lirası değerinde

gri amberdi. Stab altı avuç dolusu gri amber çıkardı fakat gerisini kazayla denize düşürdü.

Bu gri amber çok ender bulunan bir maddeydi. Onun ne olduğu şimdiye kadar hep sorun olmuştur. Amberle gri amber gerçekte tamamen ayrı iki maddeydi. Amber bazen topraktan elde edilir fakat gri amber yalnız denizde bulunur. Bundan başka amber sert, düzgün ve kokusuz olur, pipoların ağızlıklarını yapmada ve oyma işlerinde kullanılırdı. Gri amberse yumuşak, macun gibi ve öyle güzel kokulu olur ki çoğunlukla sabun, saç pudrası, şeker yapmada ve esanslarda kullanılırdı. Güzel bayanlar ve nazik bayların, hasta bir balinanın midesinde bulunan bu kokuya çok değer verdiklerini kim düşünebilir? Ama bu böyledir.

Daha önce Ahab'ın güvertede her zaman yukarı aşağı nasıl yürüdüğünü söylemiştim. O, her zaman ilk olarak ana direğe yönelir sonra da pusulaya. Bazen bu yürüyüşlerde, derin düşüncelere dalar, her dönüşte durur ve önündeki şeye acayip bir şekilde bakar. Pusulanın önünde, gözleri göstergenin üzerinde durduğunda bakışları sivri uçlu bir mızrağın korkunçluğu gibi olur. Sonra yine ana direğin önüne gelir ve gözleri daha önce oraya çaktığı altın paraya takılırdı. İçinde büyük bir azim ve vahşi bir umut taşırdı.

– Hey ilerdeki gemi! Beyaz balınayı gördünüz mü?

Ahab, bu sefer de bize doğru hızla gelmekte olan İn-

giliz bayraklı gemiye böyle seslendi. Yaşlı adam gemisinin yanında asılı sandalın içinde duruyor, beyaz takma bacağı yabancı geminin kaptanı tarafından açıkça fark ediliyordu. Esmer, iyi huylu, yakışıklı bir adamdı ve üzerine giydiği mavi ceketin bir kolu rüzgârda uçuşuyordu.

– Beyaz balınayı gördün mü?

– Sen bunu gördün mü?

Adam ceketinin içinden ucu çekiç başına benzeyen beyaz kemikten yapılmış bir kol çıkardı.

– Sandalım, diye bağırdı. Ahab, hemen aşağı indirin!

Bir dakika içinde, kendisi ve kürekçileri sandaldan inmeden öteki geminin yanına vardılar. Öbür kaptan balina kemiğinden yapılmış kolunu uzatarak ilerledi.

– Bir kol ve bir bacak! Hiçbir zaman zayıflamayacak bir kol, görüyor musun ve hiçbir zaman koşamayacak bir bacak! Beyaz balina mı? Onu geçen mevsimde gördüm, doğuda.

– Şu kolu kopardı, değil mi?

– Sebebi oydu. Şu bacağı da değil mi?

– Anlat bana, dedi Ahab. Nasıl oldu?

– O zaman beyaz balınayı tanımıyordum. Bir gün sandallarımızı indirdik. Ben bir balınayı zıpkınlamıştım, o da sandalımı sürüklüyordu ki birden denizin içinden büyük bir balina çıktı. Süt beyazı başı ve sırtı vardı, derisinde yara izleri görünüyordu.

Ahab:

– Odur! Odur, diye bağırdı.

– Yüzgeçlerinin yakınında, saplanmış zıpkınları hâlâ taşıyordu...

– Evet, evet, benimkiler, benim zıpkınlarım ama siz devam edin!

– Öyleyse izin verin. Evet, bu yaşlı büyükbaba bana doğru geldi ve iplerimi ısırma başladı.

– Evet, anlıyorum. Öteki balığı kurtarmak için ipi kesmek istedi, eski bir oyun, onu tanırım.

– Nasıl oldu, iyi hatırlamıyorum, diye devam etti tek kol-lu kaptan. Fakat ipi dişlerinin arasına almıştı ama biz bunu bilmiyorduk. İpi çektiğimizde zıpkınladığımız balığın yerine doğruca ona gitmiş olduk. Durumun böyle olduğunu görünce ve onun gördüğüm balinaların içinde en büyüğü olduğunu anlayınca onu yakalamaya karar verdim. Çok kızgın görünüyordu. Hemen sağ yanımdaki ikinci kaptanın sandalına geçtim ve birinci zıpkını ona fırlattım. Fakat sonra deniz suyuyla göremez oldum. Kuyruğu üzerinde yukarı doğru kalkıyordu. İkinci zıpkını ona atmaya hazırlanırken kuyruğu devrilen bir kule gibi iniyordu. Sandalımı ikiye bölerek parçaladı. Hepimiz yüzmeye çalıştık. O korkunç kuyruktan kurtulmak için onun üstüne batmış olan zıpkınının sapını tuttum fakat tam o sırada bir dalga beni fırlattı ve aynı anda

balık da daldı. Bu sırada ikinci zıpkın koluma saplandı ve balık zıpkınla birlikte beni aşağı doğru çekmeye başladı. Tanrı'ya şükür, zıpkın birdenbire kolumu yukarıdan aşağıya kadar yırttı ve ben de suyun üstüne çıktım. Kolumdaki yara kötüydü ve gittikçe morarıyordu. Sonunda gemimin doktoru kolumu kesti.

– Beyaz balınaya ne oldu?

– Onu uzunca bir süre göremedik. Fakat daha sonra Moby Dick denen bu balıktan haber aldık.

– Yine gördünüz mü?

– İki kere.

– Zıpkınlayamadınız mı?

– Yapmak istemedim. Bir kol yetmez mi? Kalan öteki kolla ne yapabilirim? Artık beyaz balina istemiyorum. Bir kere boğuştum, o kadar yeter. Onu öldürmek büyük zafer fakat en iyisi onu bırakmak, öyle düşünmüyor musunuz, kaptan?

– Evet ama bütün bunlar için o avlanacak. En son ne zaman görmüştünüz onu? Ne yöne gidiyordu?

– Ne oluyor, diye sordu. Sonra doğuya gidiyordu, sanırım, dedi İngiliz kaptan.

Fedallah'ın kulağına eğilerek,

– Kaptanınız deli mi, diye fısıldadı.

Fakat Fedallah, parmağını dudağına koyarak yavaşça

dümeneye geçti ve sarı derili kürekçiler sandalı çektiler. İngiliz kaptan arkalarından boş yere seslendi. Ahab, sırtı yabancı gemiye dönük, yüzü bir taş gibi ayakta durarak Pikvod'a vardı.

Bir sabah gemiden pompayla su boşaltıyorlardı. Suyun içinde bir miktar yağ gördüler. Ambarda duran fiçılar yağ sızdırıyor olmalıydı. Starbak, bu hoş olmayan olayı kaptana bildirmek üzere aşağı indi.

Pikvod, o sırada Formosa yakınlarından geçiyordu ve Starbak, Ahab'ı önünde haritalarla çalışırken buldu.

Ahab:

– Kim var orada, diye bağırdı.

Kapıda ayak seslerini duymuştu fakat başını kaldırmadan konuştu.

– Çekilin, güverteye gidin!

– Benim efendim. Ambardaki fiçılar yağ sızdırıyor. Onları çıkarıp bakmalıyız, dedi Starbak.

– Şimdi mi? Japonya'ya yaklaştığımız sırada mı? Fiçıları tamir için bir hafta mı kaybedelim?

– Ya öyle yaparız ya da bir yılda toplayacağımız yağ bir günde ziyan ederiz. Elde etmek için bu kadar yol geldiğimize değer efendim.

– Öyle, öyle, eğer elde edebilirsek, tabi.

– Ben ambardaki yağdan söz ediyorum efendim.

– Ben de artık onları düşünmüyorum. Çekil git. Akarsa aksın. Fiçıları çıkartmayacağım.

– Gemi sahipleri ne der efendim?

– Ahab'ın umurunda mı? Sahipler, sahipler! Her zaman bana sefil sahiplerden söz edersin. Fakat bak, bir şeyin gerçek sahibi onu yönetendir. Şimdi yukarı çık!..

– Hayır, efendim, henüz değil, diye karşılık verdi Starbak. Yüzü kızarmıştı, kamaranın içine doğru ilerledi.

– Kaptan Ahab, birbirimizi daha iyi anlamayacak mıyız?

Ahab duvardan dolu bir tabanca aldı ve Starbak'a doğru tutarak bağırdı:

– Bir tek Tanrı vardır, dünyanın hâkimidir ve bir kaptan vardır. O da Pikvod'un hâkimidir. Yukarı çık!

Starbak bir an durdu, gözleri kızgınlıktan parlıyordu. Kendine sahip olarak,

– Ahab, kork Ahab, kendinden kork yaşlı adam, dedi ve oradan uzaklaştı.

Ahab:

– Cesur ama söz dinliyor, en dikkatli cesaret bu, diyerek onu küçümsedi.

– O ne, dedi Ahab.

Orada bir şeyler olmalı. Silahını yerine koydu ve güverteye çıktı. Yavaşça yardımcısına,

– Sen çok iyi bir arkadaşsın Starbak, dedi.

Sonra yelkenleri indirip fiçıları çıkarmaları için emir verdi. Belki içindeki bir kâbus pırıltısından, belki gemisinin önemli bir adamının kendisine karşı gelme tehlikesi bulunduğuandan hemen emri verdi ve fiçılar çıkarıldı.

Son konulan fiçı iyi durumdaydı, ötekileri de birer birer çıkardılar. Böylece güverte fiçılarla doldu. Bu sefer benim zavallı arkadaşım Kuvikuvek ateşlendi. Ambarların karanlığı ve rutubeti içinde bütün gün fiçıları kaldırırken terledi. Buzhane kadar soğuk olan yerde terleyerek soğuk almıştı. Neredeyse ölecekti. Denizciler onunla ilgilendi, ona umut verdi. Sonra birden iyileşti, kuvvet kazandı ve dövüşmeye hazır olduğunu bildirdi.

Güzel havalardan yararlanarak eğleniyorduk. Pert adındaki isli, sert vücutlu, yaşlı demircimiz, beklediğimiz çalışmaya hazırlanıyordu. Sık sık etrafını istekli denizciler çevirir, ellerindeki kesici aletleri, zıpkınları, mızrakları tamir etmelerini isterler, çalışmasını dikkatle seyredерlerdi.

Bir gün Pert, ateşin başında duruyordu. Ateşten çıkarıldığı kıpkırmızı bir mızrak ucunu çekiçlerken Kaptan Ahab elinde küçük bir deri çantayla çıkageldi.

– Burada ne yapıyorsun?

– Eskimiş bir mızrak ucunu tamir ediyorum efendim, çatlakları vardı da.

– Peki, iyice düzeltebilir misin?

– Sanırım, efendim?

– Yani metal ne kadar sert olsa da sen onu düzeltebilirsin öyle mi? Öyleyse buraya bak.

İlerledi ve ellerini Pert'in omuzlarına koydu.

– Buraya bak, bunun gibi bir kırığı düzeltebilir misin?

Bir elini yüzünde gezdirerek yüzündeki yara izini gösterdi.

– Cevap ver, sen bu kesiği düzeltebilir misin? Hayır, o düzeltilemez! Sen onu yalnızca burada etimde görüyorsun ama o benim ruhumun içine kadar işledi. Ama buraya bak. Elindeki içi sanki altın dolu çantayı sallayarak, ben öyle bir zıpkın istiyorum ki binlerce şeytan kıramasın, dedi. Öyle sert bir şey olsun ki bir balınaya sanki kendi kemiğiymiş gibi girsin. İşte burada! Çantayı açarak, içindeki çivileri gösterdi. Bunlar yarış atlarının nallarından toplanmış çivilerdir. En iyi ve en sert çeliktendir. Bana bir zıpkın yap. Ateşini ben körükleyeceğim.

Zıpkın uçları yapılıncı Pert su fiçisine doğru gitti. Fakat Ahab bağırdı:

– Hayır, hayır su istemiyorum. Onların, öldürmek için soğutulmalarını istiyorum. Hey, siz, Taştogo, Kuvikuvek, Degu ne dersiniz? Bu zıpkın uçlarını soğutacak kadar kan verir misiniz?

Hepsi de evet, dedi ve kollarına birer kesik attılar. Ahab,

çelik uçları onların koyu kırmızı kanlarında soğuturken bir yandan da korkunç lanetler savuruyordu.

Japon balık avı sahasının içlerine doğru ilerlerken Pikkvodd'da hızlı bir çalışma vardı. Bir gece dört balina gemiden uzakta öldürüldü. Ahab'ın sandalı ertesi sabaha kadar dönemedi. Böylece bütün bir gece balinanın yanında yattılar. Asılı bir fener, balinanın siyah gövdesini ve gece dalgalarını aydınlatıyordu. Fedallah'tan başka herkes uyuyordu. Balinayla oynayan ve ara sıra kuyruklarını sandala çarpan köpek balıklarını gözölüyordu.

Birden uykusundan uyanan Ahab, Fedallah'la yüz yüze geldi. Gecenin karanlığı içinde onlar dünyada kalan iki insan gibiydiler.

Ahab:

– Yine rüya gördüm, dedi.

– Cenaze arabasını mı? Sana söylememiş miydin? Ölmeden önce deniz üstünde iki cenaze arabası göreceksin. Birincisi insan eliyle yapılmış, ötekiyse Amerika'da yetişen bir ağaçtan yapılmıştır.

– Evet, evet, bu tuhaf bir görüntü. Cenaze arabaları okyanustan gidiyor!

– İster inan, ister inanma, bu görülene kadar ölmeyeceksin.

Yaşlı adam:

– Peki, bu senin için ne demek?

– Ben senden önce gideceğim.

– Sen gittikten sonra yol göstermek için bana görünmelisin, öyle demedin mi? Eğer senin sözlerine inanırsam eminim ki ben Moby Dick'i öldüreceğim ve yaşayacağım!..

– Bir söz daha, yaşlı adam. Seni yalnızca ip öldürebilir.

– İp mi? Öyleyse asılacak mıyım? Hayır, asla asılmayacağım! Ölmeyeceğim, karada ya da denizde, diye bağırdı Ahab, küçümsercesine bir kahkahayla. Ne denizde ne karada asla ölmeyeceğim!..

Sonra günün ilk gri ışığına kadar ikisi de sustular.

Japon Denizi'nde Ahab, ölçme aletiyle gemiye asılı sandalına oturmuş, bulundukları yeri hesaplıyordu. Ahab, güneşin ulaşacağı en yüksek noktayı ölçmek üzere bekledi ve geminin bulunduğu yeri hesapladı. Kendi kendine fısıldadı.

– Ah, güneş, sen yüksek ve güçlü yol gösterici! Bana nerede olduğumu söylüyorsun. Ama nerede olacağımı gösterebilir misin? Moby Dick nerede? Şu anda sen onu görüyorsundur. Sen işe yaramaz alet, seni tutan elin şu koca dünyada nerede olduğunu söylemekten başka ne yapabilirsin? Bundan başka hiç.

Aleti güverteye fırlatarak,

– Artık yolumu seninle bulmayacağım. Pusula ve hız ölçme aleti bana yeter, dedi.

Sandalından aşağı inerek,

– Seni yok edeceğim, kıracağım, diye bağırdı.

Kızgın yaşlı adam, güvertede toplanıp kendisini seyreden denizcilerin önünde aleti tekmeliyordu.

– İpleri gemiye döndürün! Doğuya gidiyoruz.

O gece bulutsuz gökten bir doğu rüzgârı Pıkvod’un üstünde bomba gibi patladı. Yelkenler uçtu, gece gümbürdedi ve şimşeklerle yarıldı. Çok geçmeden koca bir dalga yukarıya ulaştı ve Ahab’ın asılı duran sandalının arkasını parçaladı.

Starbak:

– Bunu sevmedim, dedi. Rüzgâr doğudan esiyor, bugün öğleyin Ahab’ın seçtiği yön. Sandalının arkası kırıldı, her zaman orada dururdu.

Sonra korku içinde bağırdı:

– Yukarı bakın! Yukarı bakın!

Her bir direğin tepesinde solgun bir ateş yanıyor, aynı tuhaflikta sallanan ipler boyunca da ilerliyordu.

– Tanrı’nın lütfü hepimizin üstüne geldi!

Sonra Ahab’ın sesi duyuldu:

– Evet çocuklar, yukarı bakın! Beyaz alev, beyaz balina-ya giden yolu aydınlatıyor! Sıçrayın alevler! Ben de sizinle sıçırıyorum! Sizi takip ediyorum!

Starbak:

– Sandalınız, sandalınıza bakın, diye seslendi.

Ahab'ın, Pert'in ateşinden yaptırdığı, zıpkın sandaldaki yerinde duruyordu. Fakat sivri çelik ucunda solgun bir ateş görünüyordu. Starbak Ahab'ın kolunu tuttu.

– Tanrı size karşı! Yeter. Bu bir kötülükler seferi. Kötü başladı, kötü sürüyor. Gemiyi çevirin. Vatana doğru yol alın!..

Korkuyla sarsılmış denizciler çılglık attılar ve iplere koş-tular. Fakat Ahab, alevli zıpkını yakalayarak onlara doğru salladı.

– Hepiniz beyaz balınayı avlamaya yemin ettiniz. Ona, Ahab kadar sıkı sıkıya bağlısınız! Ben kalp, ruh, beden ve hayatla bağlıyım ona. Bu kalbin nasıl attığını size göstereyim. Bakın, korkuyu uzaklaştırıyorum!

Sonra bir solukta ateşi söndürdü.

Ertesi sabah deniz hâlâ büyük ve ağır dalgalarla sallanıyordu. Ahab güneşe arkası dönük olarak durdu. Rüzgâr güçlü esiyordu. Pıkvod, dalgalar, âdeta bütün dünya rüzgârın önünde gidiyordu. Ahab'a göre onun altın gemisi güneşin elçisiydi. Birden garip bir düşünceye tutulmuş gibi dümen-ciye doğru koştu.

– Hangi yöne gidiyoruz?

– Tam doğuya efendim, dedi korkmuş denizci.

– Yalan söylüyorsun! Sabahın bu saatinde doğuya giderken güneş arkada kalır öyle mi?

Böyle olduğu açıkça belliydi. Starbak, Ahab'ı pusulayı incelerken gördü. Onun omzunun üzerinden bakarak pusulaya göre açıkça geminin doğuya doğru gittiğini gördü. Öyleyse nasıl batıya gidebiliyordu?

İlk büyük korku adamları sarmadan önce Ahab bağırdı:

– Anladım. Daha önceden de olmuştu. Bay Starbak, geçen geceki fırtına pusulamızı döndürmüş, hepsi bu. Böyle bir şeyi duymuşsundur, değil mi?

Solgun denizci:

– Evet, dedi. Fakat daha önce bana hiç olmamıştı.

Gerçekten elektrikli fırtınalarda böyle olaya daha önce rastlanmıştı.

Ahab hemen gemiyi döndürmelerini emretti ve bir kez daha Pikvod, uygun olmayan bir rüzgârla boğuşarak yola koyuldu. Ahab, güvertede yürürken bir gün önce kıldığı ölçme aletini gördü.

– Ah, zavallı alet, dün ben seni parçaladım, bugün de pusula beni parçalamaya çalıştı. Fakat Ahab hâlâ pusulanın efendisidir. Bay Starbak bana bir mızrak ve bir çekiç getir! Ha bir de yelken iğnelerinin en küçüğünden...

Denizci bunları getirirken o,

– Çocuklar, dedi. Fırtına yaşlı Ahab'ın iğnesini döndürmüş ama Ahab şu çelik parçasından kendine doğru yön gösterecek bir tane yapabilir.

Ahab bir çekiç vuruşuyla mızrağın ucunu kopardı. Starbak'a bunu dik olarak tutmasını söyledi. Çekiçle üzerine vurdu ve sonra iğneyi üzerine oturttu, ona da vurdu. İğneyi etkilemek ya da adamlarının merakını artırmak için garip hareketler yaptı. Bir parça iplik alarak, iğneyi pusula kadranının ortasına astı. Önce iğne o yana bu yana döndü, titredi sonra da durdu. Ahab geri çekilerek kolunu pusulaya doğru uzattı ve yüksek sesle,

– Kendiniz görün, Ahab pusulanın efendisi değil miymiş! Güneş doğudadır ve pusulanın iğnesi ona yemin eder!..

Ahab gözlerinde zaferinin küçük görme duygusuyla daha sonra zayıf gururu içine girdi.

Her ne kadar Pikvod bu seferinde uzun süredir denizdeyse de hız ölçme aleti ve ipi ara sıra kullanıldı. Balinacılar bulundukları yeri başka usullerle bulabilme konusunda kendilerine güvendikleri için hız ölçme aletini çoğunlukla unuturlar. Pikvod için de öyle oldu. Yağmur ve dalgalar aleti ıslatmış, rüzgâr ve güneş de biçimini bozmuştu. Her şey bir kenarda duran aleti çürütmüştü. Ahab, öteki aleti kırıdığı için alete ihtiyacı olduğunu düşündü.

– Siz çocuklar, hız ölçme aletini takın!

İki kişi gelerek aleti geminin en arkasına götürdü. Biri, üzerine ip sarılı makarayı tuttu. Ahab, makaradan biraz ip çekti ve ucuna alet takılı ipi kıvrarak denize fırlattı. İp uçtu,

makara dönmeye başladı ve alet suda sürüklenerek direnç yaptı. Fakat aşırı gerilen ip koptu ve alet gitti.

- Öteki aleti ben kırdım. Fırtına pusulanın iğnesini döndürdü, şimdi de çılgın deniz, hız ölçme aletinin ipini kopardı, diye söylendi Ahab.

- İpi geri çekin! Marangoza söyleyin başka bir alet yapsın.

Ahab'ın emriyle gözcüler yine direk tepelerine tırmandılar. Güneş doğuyordu, denizciler yarı uykulu olduklarından kimse konuşmuyordu. Fakat birden korkunç bir çığlık duyuldu. Yukarı baktıklarında bir adamın aşağı doğru düşmekte olduğunu gördüler. Hızla denize çakılan adamın arkasında, beyaz kabarcıklar kaldı. Hemen kurtarmak için şamandıra atıldılar. Fakat denizden hiçbir el onu tutmak için çıkmadı. Böylece beyaz balınayı kendi sularında gözlemek üzere direğe çıkan ilk adam, deniz tarafından yutuldu.

Starbak, kaybolan şamandıranın yerine yenisinin konmasını emrettiyse de hafif bir fiçı bulunamadı. Bunun üzerine Kuvikuvek, kendisi için önceden yaptırdığı tabutunu teklif etti. Starbak:

- Tabuttan yapılmış kurtarma şamandırası, diye bağırdı. Flesk:

- Ondan iyi bir şamandıra yapılır, dedi. Marangoz hemen bunu yapar. Kapağını çakın, aralıklarını tıkayın ve boyayın.

Öyle de yapıldı.

Ertesi gün Raçıl adında büyük bir gemi görüldü. Pikvod'a doğru geliyordu. Direk tepelerinde insanlar vardı. Daha onun kaptanı seslenmeden Ahab bağırdı:

– Beyaz balınayı gördünüz mü?

– Evet, dün. Sız bir balina sandalı gördünüz mü?

Birkaç dakika sonra Raçıl'ın kaptanı gelmişti. Ahab'ın tanıdığı bu kaptan, Gardinır adında Nentakıtlı bir adamdı.

Ahab:

– O nerede? Öldürülmedi mi? Nasıl oldu, diye sordu.

Anlaşıyor ki öğleden sonra yabancı geminin üç sandalı balinalarla uğraşırken Moby Dick'in beyaz başı birden sudan çıkmış. Dördüncü bir sandal hemen onun peşine düşmüş ve zıpkınlamış fakat gemi direğindeki gözcünün de gördüğü gibi o, beyaz köpükler fişkırtarak kaybolmuş. İnaniyor ki balina sık sık yaptığı gibi avcılarıyla birlikte kaçmış. İşaret ışıkları yakılmış ve akşam karanlık basınca Raçıl, öteki üç sandalı toplamış. Sonra öteki yana giderek dördüncüyü aramış fakat en küçük bir ize rastlamamış. Kaptan, aramalara Pikvod'un da katılmasını rica ediyordu.

– Oğlum, kendi oğlum sandaldaydı. Tanrı aşkı için yalvarıyorum! Hayır mı? Peki kırk sekiz saat için geminizi kiraliyorum, yapmalısınız, yapacaksınız!..

Fakat Ahab, bir kaya gibi duruyordu.

– Evet diyene kadar buradan gitmeyeceğim. Düşünün, eğer sizin oğlunuz olsaydı neler yapmazdınız! Evet, evet kabul ettiniz. Koşun çocuklar gemiyi çevirin!

– Durun, diye bağırdı Ahab. Bir tek ipe bile dokunmayın! Kaptan Gardinır bunu yapmayacağım. Şimdi zaman kaybediyorum. Tanrı sizi korusun. Üç dakika içinde bütün yabancılar gemimi terk etsin.

Yabancı gemi gözden kaybolana kadar, onun sağa sola gittiği ve direklerinde birçok adamın olduğu görülüyordu.

Güneş ve dalgalar birbiri ardına geçiyor, Pikvod yol alıyordu. Tabuttan yapılma cankurtaran şamandırası asılı olduğu yerde sallanıyordu. Açık, mavi bir günde Ahab, gözleri yorgunluktan kızarmış olarak yavaşça güverteyi geçti ve geminin yanından eğilerek sudaki gölgesine baktı. Böyle bir sabahdaki sihirli hava, bir an için onun ruhundaki karanlık şeyleri dışarı atmış görünüyordu. Ahab'ın gözyaşı denize damladı. Starbak, yaşlı adamı yan taraftan dışarı eğilmiş görünce yanına gitti.

– Ah, Starbak. Bugün yumuşak bir gök var. Böyle bir günde, on sekiz yaşında zıpkıncı bir genç olarak ilk balınımı vurmuştum. Kırk yıl önce! Kırk yıl sürekli balınacılık. Kırk yıl zorluk, tehlike ve fırtınalar. Bu hayatı düşündüğümde, yalnızlığa, emir vermenin tutsaklığına düşüyorum. Kırk yıldır benim kurumuş ruhumun meyvesi kadar kuru ve tuzlu

yiyecekleri nasıl yediğimi düşündürüyorum. Ahab'ı binlerce kez dev gibi balinaları kovalamaya sevk eden ruhunda kaynayan kan heyecanlı bir soluktu. Ve bu kırk yılın aptal Ahab'ı. Neden kolumu, kürekte, zıpkında eskittim? Ahab şimdi ne kadar daha zengin ve daha iyi? Taşıdığım bu yük ve bu zavallı bacağım her şey daha zor değil mi? Ya şu beyaz saçlar! O kadar yaşlı mı görünüyorum? Kendimi çok zayıf hissediyorum. Bu nedir? Bu adsız dünyaya ait olmayan şey nedir? Bana emir veren ve beni aklımla yapmaya cesaret edemeyeceğim şeyi yapmaya zorlayan kim? Ahab, Ahab mı?

İkinci kaptan, rengi sapsarı olmuş bir hâlde sessizce oradan uzaklaştı.

Okyanusta Kar Tepesi

- İşte fişkırtıyor! İşte fişkırtıyor! Orada! Kar tepesi gibi beyaz, o Moby Dick. İşte!

- Üst yelkenleri indirin! Gemiye rüzgâra çevirin, sandallar aşağı!

Az sonra bütün balina sandalları, suda hızla ilerliyordu. Onlar gittikçe okyanus da daha çok durgunlaşıyordu. Balinanın beyaz sırtı, denizin üstünde kayıyordu. Arkasında, mavi sulardan bir vadi oluşturunuyordu. Bir deniz kuşu sürüsü yukarıdan onları izliyordu. Denizin durgun güzelliği içinde Moby Dick, koca gövdesinin dehşetini ve öldürücü çenesini gözlerden saklayarak ilerliyordu. Fakat bir süre sonra ön tarafı sudan yavaşça yükseldi ve bir an bütün gövdesi büyük bir yay gibi oldu. Büyük kuyruğu havada dalgalandı ve dalarak gözden kayboldu. Sandallar kürekleri bırakarak, Moby Dick'in yeniden görünmesini beklediler.

Sonunda kuşlar, Ahab'ın sandalının yanında toplanmaya başladılar. Onların gözleri insanlarınkinden daha keskindir. Ahab, denizin derinliklerine doğru baktı. Birden büyük bir hızla yükselen küçük beyaz bir nokta gördü. Yükseldikçe daha da büyüyordu. Keşfedilemeyen derinliklerden yukarı, iki uzun beyaz diş dizisinin yaklaştığı açıkça görünüyordu. Moby Dick'in açılmış ağzıydı bu. Koca gölgeli gövdesi hâlâ denizin maviliklerinde yarı saklıydı. Ahab tek küreği çekerek sandalı döndürdü sonra Fedallah ile yer değiştirerek sandalın ön tarafına geçti ve Pert'in yaptığı zıpkını aldı. Fakat Moby Dick, ünlü şeytan zekâsını gösterdi. Sanki Ahab'ın planını anlamış gibi hemen suyun altına döndü. Köpek balığı gibi sırtı üstüne yarı yatarak yaklaştı ve yavaşça sandalı ağzına aldı. Sandalı, kedinin ağzında farenin sallanışı gibi sallandı. Balinanın gövdesi suyun altında olduğundan zıpkınla vurulamazdı. Ahab, nefret ettiği hayvanın dişlerinin iyice yakınında, kendini hayatta ve çaresiz bulmanın verdiği öfkeyle sandalı kurtarmak için tehlikeli çabalar içine girdi. Ama dengesini kaybetti ve denize düştü. Dev çene sandalı bir anda ikiye böldü. Denizciler enkaz hâlindeki parçalara tutunmuşlardı. Moby Dick, bir daha, bir daha yüzdü. Parçalanmış sandalın görüntüsü, sanki onu delirtiyordu. Öteki sandallar onu vurmaya cesaret edemiyorlardı. Çünkü bu, boğuşan denizcilerin bir anda yok edilmesi için işaret olabilirdi.

Bütün bu olay, geminin direğindeki gözcüler tarafından da görüldüğünden gemi hemen kazaya uğrayanlara doğru gelmeye başladı. Ahab, denizin içinden seslendi.

– Doğru gidin...

Üstünden geçen bir dalgayla boğuşarak yine seslendi.

– Doğru balinaya gidin! Onu uzaklaştırın!

Öyle yaptılar. Balina oradan uzaklaşırken öteki sandallar onu kurtarmaya koştular.

– Zıpkın, dedi Ahab sandalın içinden üzgünce doğrularak. Zıpkın sağlam mı?

– Evet efendim, atılmadığı için.

– Önüme bırak. Kaybolan kimse var mı?

– Beş kürek vardı. Burada da beş kişi var.

– Güzel. Kalkmama yardım et. İşte yine orada! Onu görüyorum. Ne biçim su fişkırtıyor!

Gerçekten balık öyle hızlı yüzüyordu ki sandallar onu yakalayamazdı. Onun için geminin merdivenlerini çektiler. Bütün yelkenleri açarak, Pikvod’la hava kararana kadar su fişkirtan balinaları kovaladılar. Ahab şapkasını gözlerine kadar indirerek, iplerin yanındaki her zamanki yerini aldı ve gün doğana kadar da orada kaldı.

– Onu gördünüz mü?

Ahab günün ilk ışığıyla adamlarına soruyordu.

Balıkçılıkta böyle uzun takipler olağandır. Bazı Nenta-

kıtlı kaptanlar için bu ustalık ve tecrübe kazandırdığından, yüzen bir balınaya bakmakla onlar, balığın gittiği yönü ve hızını yaklaşık olarak tahmin edebilirler.

Bu kez takibin heyecanı bütün denizcilere de geçti. Bazılarının daha önce hafif korku duymalarına rağmen hepsi bir vücut olmuşlardı ve hepsi Ahab'ın işaret ettiği hedefe yönelmişlerdi. Onları yok edebilecek şeyi aramak için şu sonu olmayan maviliğe nasıl arzuyla koşmuşlardı.

O gün beyaz balina yerini, durgun ve yavaş su fişkırtmasıyla belli etmedi. Tam tersine derinliklerden en büyük hızıyla yükselerek bütün gövdesiyle havaya fırladı. Arkasından bir su dağı oluştu sanki. Sonra denizin düz maviliğinde beyazı gösteren bir dalga karışıklığı içine düştü.

– Sandallar! Sandallar, diye bağırdı Ahab. İndirin aşağı! Bay Starbak, siz gemiyi yönetin, sandalları takip edin ama çok yaklaşmayın.

Bu kez saldıran Moby Dick'ti ve onları dehşete düşürmek için üç sandalın üzerine doğru geliyordu sanki. Ahab'ın sandalı ortadaydı. Beyaz balina ağzı açık, kuyruğu kamçı gibi öfkeli bir şekilde hızla aralarına daldı. Görünüşe bakılırsa onlara her yönden savaş açmıştı. Sandallardan atılan zıpkınlara da aldırımıyordu. Anlaşılan görebildiği her tahta parçasını yok etmeye kararlıydı. Savaş alanındaki eğitimmiş atlar gibi olan sandallar, ustalıkla yönetilerek bir an için ona

engel oldular. Fakat çapraz geçen, dönen, yine saldıran beyaz balina, üç zıpkın ipini birbirine dolaştırıyordu. Bir an için biraz geri çekildi. Sanki daha vahşi bir güç topluyordu. Sonra ipler, mızraklar ve zıpkınlar kargaşası içine bir dalış daha yaptı. Böylece Flesk ve Stab'ın sandallarını sürükleyerek kuyruğuna yaklaştırdı ve ikisine birden vurarak kaynayan denize daldı. Geride sallanan, dönen enkazlar vardı. Denizciler suyun içinde boğuşuyor, bir kürek, fiçı ya da yüzen bir şey yakalamaya çalışıyorlardı. Denizden çıkan bir ok gibi beyaz balina, başını Ahab'ın sandalının altına vurdu ve hızla havaya fırlattı sonra bir daha, bir daha. Baş aşağı düşene kadar sandala vurdu. Ahab ve adamları altından çıkmak için uğraştılar. Balina bir an için arkasını dönerek durdu. Kuyruğunu bir yandan bir yana gezdirdi, en ufak bir cisim dokunduğunda şiddetli bir darbe vurdu. Kısa bir süre sonra bu seferlik yaptığı işten memnun kalmış olacak ki arkasında bir enkaz bırakarak gözden kayboldu.

Pikvod yine kurtarmaya geldi. Güvertede Ahab,

- Adamları sayın! Eminim, daha onu görmedim, olamaz! Kayıp mı oldu? Çabuk hepsini çağırın!

Fakat yaşlı adamın korkusu doğruydü. Adamlar sayıldığına Fedallah orada yoktu.

- Evet efendim, dedi Stab. Sizin iplerinizin kıvrımlarına takıldı. Sanıyorum suyun altında sürüklenirken gördüm.

- Benim ipim mi? Gitti! Gitti! Zıpkıncılar, daha fazla silah alın, daha fazla yelken açın. Onu öldüreceğim!

- Ulu Tanrı'm, bizi koru, dedi Starbak. Ona hiç yakalanmayın. Daha fazla olmasın. Bu şeytanın deliliğinden de beter. Bu katil balığı, hepimizi dibe gönderene kadar kovalamaya devam edecek miyiz?

- Ahab daima Ahab'dır. Bu olay okyanus dalgalanmadan önce sizin ve benim için kararlaştırıldı. Ben kaderin oyuncagıyım. Emirler altında hareket ederim. Sizler, görüyorsunuz, bana uyarsınız! İnsanlar! Boğulmadan önce her şey iki kez su yüzüne çıkar sonra bir daha çıkar ve sonsuza kadar batar. Moby Dick de öyle, iki gün yüzdü, yarın üçüncü gün olacak. Evet çocuklar, o bir kez daha karşımıza çıkacak ama son kez fişkirtmek için.

Sonra Ahab, kendi kendine fısıldadı:

"Fedallah gitti! Zaten benden önce gidecekti. Böyle söylemişti. Fakat ben ölmeden önce yine görünecek. Peki bu nasıl olacak?"

Karanlık bastı. Çekiş sesleri ve fenerlerin ışığı, adamların hâlâ yedek sandalları nasıl hazırladıklarını, aletlerini nasıl tamir ettiklerini, savaş için yeni silahlarını nasıl keskinleştirdiklerini gösteriyordu.

Ertesi sabah hava güzel ve serindi. Çok geçmeden fişkırان beyaz su görüldü. Sandallar gemiden ayrılarak gittiler.

Pikvod'un beyaz balinaya rastladığı günden beri ilk kez çok sayıda köpek balığı, karanlık sulardan çıkıyor, sandalları takip ederek kürekleri ısırıyor, sonra yine dalıyorlardı. Ana direk gözcüsünden aldığı işaretle Ahab, balinanın daldığını anladı ve biraz yaklaşmak için gittiğinde o yine çıktı. Dalgaları sandala çarptı. Birden çevrelerindeki sular daireler şeklinde kabardı. Hepsi soluklarını tutmuştu ki üzerinde ipler, zıpkınlar, mızraklar asılı olan koca bir kütle denizden yükseldi. Moby Dick, bir gün önce yediği zıpkınlardan delirmiş olarak yaklaştı, kuyruğunu onlara vurdu ve iki sandalın yanını parçaladı. Degu ve Kuvikuvek delikleri tıkamak için eğildiklerinde, balina döndü ve yanlarından geçerken bütün gövdesini ortaya çıkardı. Aniden bağırdılar. Balığın sırtına dolanmış, kopmuş iplerin arasına sıkışmış, Fedallah'ın yarısı kopmuş vücudu görülüyordu ve iyice açılmış gözleri Ahab'a doğru çevrilmişti.

- Yanılmış! Aldatılmış! Evet, Fedallah, seni yine gördüm. Sen önce gittin. Bu insan eliyle yapılmamış cenaze arabası, tıpkı söylediğin gibi. İkinci araba nerede?

Ahab gemicilere dönerek,

- Bu sandallar artık işe yaramaz. Gemiye dönün, onları tamir edin ve bana gelin.

Balık uzakta kararlı bir şekilde yüzüyordu sanki üzerindeki cesedi kaçıırıyordu.

Starbak:

– Ahab, diye gemiden seslendi. Şimdi bile dursan çok geç değil. Bak! Moby Dick seni kovalamıyor. Çılgınca onun peşine düşen sensin!

Fakat Ahab onu duymadı. Bir kez daha sandalı balinanın yanından kayarak geçti. Ahab, gerildi ve korkunç zıpkınını lanetler yağdırarak kin duyduğu balinaya doğru fırlattı. Moby Dick kıvrıldı, sandalı yukarı kaldırdı. Bu sırada üç kürekçi denize düştü. Fakat ikisi dalgaların yardımıyla yine sandala tırmanmayı başardı. Üçüncü adam onların gerisinde çaresiz yüzüyordu. İlerleyen sandalın saldırısını duyan balık, onları kocaman başıyla karşılamak üzere döndü. Fakat Pikvod gemisinin yaklaşmakta olduğunu görünce onu bütün acılarının sebebi olarak gördü. Birden döndü ve öfkeyle ağzını açarak ona doğru yüzmeye başladı. Önündeki dalgalar kaynıyordu sanki. Ana direkte Taştego, yeni bir bayrağı asarken korku içinde durdu.

– Balina, diye bağırdı Starbak. Karşılama için döndürün, gemiyi çevirin!

Yapabilecekleri her şeye rağmen Moby Dick hızla yaklaştı. Başının büyük beyaz duvarı geminin yanına çarptı. İçeri su doldu.

– Gemi, diye bağırdı Ahab. Gemi ikinci cenaze arabası. Tahtası Amerika ormanlarından geldi. Sen, yıkıcı fakat ele

geçirilemeyen balina, seninle sonuna kadar savaşıcağım! Bütün tabutları ve cenaze arabalarını batır. Fakat hiçbirini benimki olmadıkça bırak kendimi sana bağlayayım seni dev balık. İşte sana çeliği veriyorum!

Zıpkın atıldı, balina ileri doğru fırladı. İp boşalırken duman çıkmaya başladı, bir ilmek sırtına dolandı ve Ahab ipi kurtardı. Fakat havada uçan ipin bükümleri boynuna dolandı ve Ahab bir anda sandaldan dışarı sürüklendi. Kürekçiler onun gittiğini anladılar. Bir süre hareketsiz kaldılar. Sonra başlarını çevirdiler.

– Gemi! Ulu Tanrı'm, gemi nerede?

Karışmış suların içinde direklerini zorlukla gördüler, o hâlâ denizin dışındaydı. Dönen sular sandallarını çekti ve onları da küreklerini de döndüre döndüre yuttu. Hepsi Pıkkod gibi battılar.

Son sular, Kızılderili Taştogo'nun başının üzerinden aşarken ana direk ve uzun, dalgalanan bayrak hâlâ dışarıda görünüyordu. Bir kırmızı kol sanki hâlâ bayrağı çekiyormuş gibi yaparak suyun içine gömüldü. Küçük kuşlar, dönen suların çukurluğunda bağırarak uçuşuyorlardı. Sular az sonra durgunlaştı ve her şey bitti. Koca okyanus, beş bin yıldır olduğu gibi yuvarlanıp gidiyordu.

Hikâye anlatıldı. Daha ne söyleyebilir ki?

Ben, Ishmael, enkazdan kurtuldum. Fedallah kaybolduk-

tan sonra ben, Ahab'ın sandalında boşluğu doldurmak üzere kader tarafından seçilmiştim. Son gün devrilen sandaldan üç kişi fırladığında, denizde geride kalan kişiydim. Böylece kaza yerinin kenarında sulara batıp çıkarken yalnızca sudaki dış dalgalar ulaştı ve beni yavaşça çekti. Çevresinde döne döne, içine çeken havuzun ortasına yaklaştım. Birden çengelinden kurtulan tabut can şamandırması, büyük bir güçle derinliklerden çıktı ve yanımda yüzmeye başladı.

Bu tabutun üstüne uzanarak bir gün ve bir gece geçirdim. Köpek balıkları yanımdan sürünerek geçiyorlardı. Fakat sanki çeneleri kilitliydi. Korkunç deniz kuşları, gagalarını açmadan üstümde döndüler. İkinci gün bir yelkenli yaklaştı ve beni aldı. O, Rançıl gemisiydi ve kaybolan çocuklarını arıyordu. Ama yalnızca kaybolan bir başkasını buldu...

ARŞİ VE ZAMAN SAATI

Bir zaman makineniz olsa geleceğe mi, geçmişe mi gitmek istersiniz?

Gelecekte yaşayan Arşi sizi zamanda yolculuğa davet ediyor.

Arşi meraklı bir çocuktur. Profesör olan dayısının saat şeklinde icat ettiği zaman makinesini keşfeder ve macera başlar...

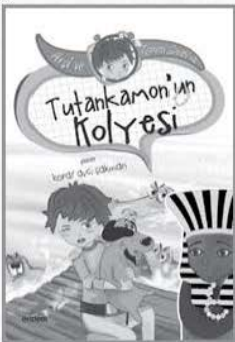
Eski Mısır'a, Vahşi Batı'ya ve Osmanlı Dönemi'ne yolculuk yaparak Arşi'nin maceralarına ortak olmaya ne dersiniz?

HIKÂYE
DEĞERLENDİRME
SORULARI

3

kitap

Koray Avcı Çakman

128 sayfa • 13,5x19,5 cm

10+ Yaş

erdemyayinlari.com.tr

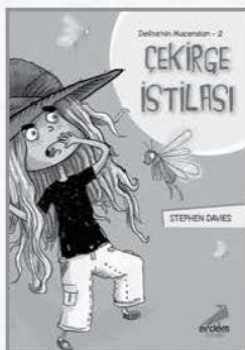
DEFNE'NİN MACERALARI

Küçük, meraklı bir kız, Afrika'da neler yaşamaz ki!..

Defne, babasının işi gereği Sahra Çölü'nün güneyinde yaşayan küçük bir kızdır. Gidado ile arkadaş olduğunda başına geleceklerden haberi yoktur. Meraklı Defne yeni arkadaşıyla birlikte birçok macera yaşar.

HİKÂYE
DEĞERLENDİRME
SORULARI

 Stephen Davies

 Gökçe Akgül

 112 sayfa • 13,5x19,5 cm

 9+ Yaş

erdemyayinlari.com.tr

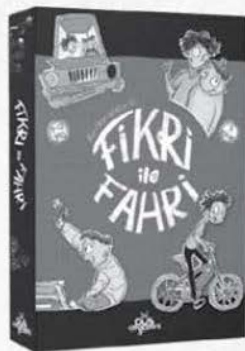

FIKRI İLE FAHİRİ

Bol fikir üretir, katıla katıla güldürür...

Horoz Şekeri Sokağı'nda aynı apartmanda oturan iki can dostu Fikri ile Fahri. Fikri bol fikir üretir, Fahri bol yemek tüketir. Fikri ara sıra afacanlıklar yapar, Fahri burnunu her şeye sokar. İkisi de kahraman ama süper kahraman değil, sıradan kahraman. Fikre ya da yardıma ihtiyacınız olursa çağırın, duyarlarsa gelmeye çalışırlar, gelemezlerse kesin başka işleri vardır.

Fikri Bol Fikri ile can dostu Fahri'nin başından geçen komik, eğlenceli olaylar...

HIKÂYE
DEĞERLENDİRME
SORULARI

 Nehir Aydın Gökdoğan

 Büşra Kaygın

 64 sayfa • 13,5x19,5 cm

 9+ Yaş

ardemyayinlari.com.tr

Moby Dick

Herman Melville

Bir balina avı gemisi ve bir bacağına beyaz balina Moby Dick yüzünden kaybetmiş bir kaptan... Kaptanla Moby Dick arasında intikam dolu bir takip...

Dünya Klasikleri

1. Çocuk Kalbi	14. Don Kışot
2. Gulliver'in Gezileri	15. Küçük Kadınlar
3. Monte Cristo	16. Pinokyo
4. Alis Aynalar Ülkesinde	17. On Beş Yaşında Bir Kaptan
5. Oliver Twist	18. Pollyanna
6. Deniz Altında 20.000 Fersah	19. Heidi
7. Define Adası	20. Moby Dick
8. Üç Silahşorlar Kralın Hizmetinde	21. Kaptan Grant'ın Çocukları
9. Üç Silahşorlar Kraliçenin Hizmetinde	22. Peter Pan
10. Sefiller "Kozet"	23. Düşler Ülkesinin Kralı
11. Tom Sawyer	24. Lassie
12. Küçük Kemancı	25. Demir Yolu Çocukları
13. Seksen Günde Dünya Gezisi	

ISBN: 978-975-501-053-3

9 789755 010533

f /erdemcocukkitaplari

📺 /erdemcocuk

📺 /erdemyayingrubu

